

24 საათი

პოლიტიკა

ამერიკა "წვრთნისა და აღჭურვის" მსგავს ახალ პროგრამას დააფინანსებს

BENS-ის წარმომადგენლები, ამერიკის გავლენიანი ბიზნესმენები, ერთ დროს მაღალ სამხედრო და პოლიტიკურ თანამდებობებს ფლობდნენ. ისინი უშალოდ გაეცნენ პროგრამის მიმდინარეობას და მასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა დეტალს.

A3

აქრონოია

საქართველოს მთავრობის ერთიანი პროგრამა საერთაშორისო თანამშრომლობის სამსახურში

დრო და ხელისუფლებები იცვლებიან, იცვლება ორიენტაცია, მაგრამ არ იცვლება ჩვეულება და ქართული ხელისუფლების "პროვინციული" ქცევის სტილი - გუშინ ქართული ხელისუფლება საკუთარ სამშობლოში ჩრდილოელ მეზობელს რუსულ ენაზე ესაუბრებოდა, დღეს ისევ საკუთარ სამშობლოში უკვე ოკეანისგაღმდელს ხედება და სასაუბრო ენად ინგლისურს არჩევს.

A4

უცხოეთი

რუსლან ბელაევი - ცოცხალი თუ მკვდარი?

მიუხედავად იმისა, რომ ცნობილი ჩეჩენი საველე მეთაურის რუსლან ბელაევის დაღუპვის შესახებ მცდარი ინფორმაციები მრავალჯერ გავრცელდა, ამჯერად შეიძლება ვიფარაუდოთ, რომ საქართველოსთვის კარგად ცნობილი ჩეჩენი გენერალი ლიკვიდირებულია.

A5

საზოგადოება

A-ჰეპატიტის ბავრცელების საშიშროება სკოლებში

დედაქალაქის სკოლებში გამეფებულმა ანტისანიტარიულმა მდგომარეობამ A-ჰეპატიტის ბავრცელების საშიშროება წარმოქმნა. გუშინ ქალაქის სანიტარიული სამსახურის უფროსის მოადგილემ ირაკლი გიორგობიანმა რამდენიმე სკოლა მოინახულა და ბევრ მათგანში პუფეტები და საორტული დარბაზები დახურა.

A6

სამართალი

მეხეთი ივოლატორიდან გაქცეული "ჭაღარა" ლიკვიდირებულია

შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციის თანამშრომლებმა გუშინ, გამთენიისას, კიდე ერთი ე.წ. კრიმინალური ავტორიტეტის კობა ლომაძის ლიკვიდაცია მოახდინეს.

A7

ანიონი

თბილისი	18	☁
ქუთაისი	21	☁
ბათუმი	19	☁
სოხუმი	19	☁
ფოთი	20	☁
თელავი	17	☁
ზუგდიდი	21	☁
გორი	15	☁
ახმეტა	17	☁

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიხედვით

აშშ დოლარი	2.0200
ევრო	2.5234
გირვანქა სტერლ.	3.7839
რუბლი	0.0708

100 დღე - პენიზონები "შინაბანი განწყობისათვის"

გიორგი ხალაშვილი

2 მარტს შესრულდება 100 დღე ნოემბრის რევოლუციიდან. ამ სიმბოლურ თარიღს ქართული სამოქალაქო საზოგადოების ნაწილი საკმაოდ წინააღმდეგობრივი შინაგანი განწყობით ხვდება.

გასული წლის ნოემბერში ხალხის მიერ ხელისუფლების გამოცემა ყველაზე სერიოზული და პროგრესული პოლიტიკური მოვლენა იყო დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში. რევოლუციამ გამოაჩინა სუფლა დიდი ეროვნული ენერჯია და ხალხს საკუთარი ძალების რწმენა და მომავლის მიმართ დაუბრუნა.

4 იანვრის არჩევნებში პრეზიდენტისთვის მიცემული ხმების უმაღლესი მაჩვენებელი პროცენტით (რაც დემოკრატიულ ქვეყნებში დიდი იშვიათობაა) უფრო რევოლუციის საერთო-სახალხო მხარდაჭერას გამოხატავდა, ვიდრე კონკრეტული კანდიდატისთვის გამოხატულ ნდობას (როგორც "ფაინენშელ თაიმსის" ჟურნალისტი წერდა).

ბაზრადობა A3 ბავრცე

მათ კრიტიკა სჭირდებათ. რათა რეალობას არ მოსწყდნენ.

როგორც "ელ პაისი" და "რეპორტა"

რისთვის გასცემს პრემიებს ბუცერისის ფონდი

მაია ჭალაბანიძე

ჩვენი სტუმრის მამა, ვინც გრაფ ფონ ქალენი მორე მსოფლიო ომის ბოლოს სხვა სამხედრო ტყვეებთან ერთად საბჭოთა საქართველოში გაგზავნეს. 5 წლის განმავლობაში მოუწია ბანაკში ცხოვრება. ვინაიდან რუსულ ენას ფლობდა, ბანაკის ხელმძღვანელობასთან ჰქონდა კავშირი და შეეძლო, ღრმად ჩაეხედა ბანაკის და საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის ეკონომიკურ და საზოგადოებრივ სტრუქტურაში. მაგრამ, ეს შესავალია და პირდაპირი კავშირი არა აქვს დღევანდელ სასაუბრო თემსთან... რაც უნდა ხალხისა და მედიის გავლენიანი საშუალების მხარდაჭერით იყოს მოსული, მთავრობაზე ფოსის ვერ ჩამოვალ - თავისუფალ პრესას, ის ვერ განავითარებს; ამიტომაც შექმნილია ფონდები, რომლებიც წახალისებისთვის დამოუკიდებელი მედიის ახალგაზრდა, მზარდ საშუალებებს ეძებენ და არ

ეძებენ ამ უძველეს პროფესიაში გამობრძმედილ შასაკოვან გაზეთებს, რომლებსაც განვითარება არსებობის პირველივე წლებში შეუფერხდათ. ისტორია და რომანისტიკა ჩვენი სტუმრის, დოქტორ ალბრეხტ ფონ ქალენის პროფესიაა. დღეს ის "ცაიტის" ფონდში აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების დახმარების, თანადგომის პროგრამების ხელმძღვანელად მუშაობს და შეიძლება ითქვას, პრემიების გაცემის მამაც და პასუხისმგებელიც ის არის (ეს მისი სიტყვებია). ფონდის საზღვრები საკმაოდ ფართოა და დასაჯილდოებელ გაზეთებს უკიდურესად მოსტახლოთა სივრცეში ეძებს. მოგვხსენებათ, ფონდმა წელს ჩვენი გაზეთიც "იპოვა" და დოქტორი ქალენიც, პროტოკოლის თანახმად, ერთი დღით ჩამოვიდა, რათა ადგილზე ნახოს, ვინ დააჯილდოვა და რატომ.

ბაზრადობა B1 ბავრცე

დოქტორ ალბრეხტ ფონ ქალენი "24 საათის" რედაქციაში.

დავისვათ ისინი, რომ თავად ვიყოთ დასუღნი

ქუჩის ბავშვების პირველი თაობა ბავშვობის ასაკს ემშვიდობება

საქართველოში მცხოვრები ბავშვები ოჯახების 50 პროცენტი ღარიბთა კატეგორიის მიეკუთვნება. ამ ოჯახებიდან გამოსული 5000-მდე ბავშვი დღეს, ფაქტობრივად, ქუჩაში ცხოვრობს და ლუკმა პურს მათი ასაკისთვის შეუფერხებელი შრომით - მათხოვრობით ან პროსტიტუციით შოულობს. ამ ბავშვების პირველი თაობა, ვინც ათი და მეტი წელია, ქუჩაშია, ბავშვობის ასაკს უკვე ემშვიდობება. წებოს სუნთქვით "მიღწეული" სამყარო - ნანატრი საკვები, სათამაშოები თუ მულტიფილმები, მათთვის თანდათან კარგავს აქტუალობას; ახლა უკვე სხვა სურვილები, სხვა მისწრაფებები აქვთ. სახელმწიფო კი ამ სურვილებისა და მისწრაფებების უზრუნველყოფას ვერ ისევ ვერაფრით ახერხებს.

მაკა ჭანიანი

პირველი "ქუჩის ბავშვები" საქართველოში 1992 წელს თბილისში გამოჩნდნენ. იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ დედაქალაქი, ქვეყნის სხვა ქალაქებისგან განსხვავებით, ყველაზე სიცოცხლისუნარიანი ადგილი იყო, მათ სწორედ თბილისში მოიყარეს თავი. არასამთავრობო ორგანიზაცია "ბავშვი და გარემოს" მიერ 1996 წელს ჩატარებული გაკეთებული გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, ქუჩის ბავშვების მესუთედი გაზეთსა და ნაყინს ყიდდა, მუშაობდა ბენზინგასამართ სადგურებსა და კა-

ფეებში, ცლიდა რკინიგზის ვაგონებს და ხშირად ღამესაც იქვე ათევდა. მათი საშუალო ასაკი 13 წელს არ აღემატებოდა. მეორე ჯგუფი, რომელშიც თანაბრად იყვნენ, დაახლოებით, 10 წლის ბიჭები და გოგონები, მათხოვრობდა, რამდენიმე ქურდობდა. ამ ბავშვების უმეტესობა ცხოვრობდა საკუთარ ოჯახებში და შემოსავალი შინ მიჰქონდა. 10 წლამდე ასაკის ბავშვები მშობლებთან ან უფროსებთან ერთად მათხოვრობდა. მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახი ჰყავდათ, ბავშვების მესუთედი გარეთ ათევდა ღამეს.

ბაზრადობა A6 ბავრცე

ეს ძალა, შეიძლება ჩვენს წინააღმდეგ მოხრუნდეს.

ხელისუფლება და მისი "ბველები"

გიორგი ასანიშვილი

ხელისუფლებას ახალი თავსატეხი გაუჩნდა. თითქოს საკუთარი ან სახელმწიფოებრივი პრობლემები თავსესაყრელი არ ჰქონდეს, ამერიკიდან მან ოპოზიციას უცუნდა იზრუნოს. თუ მისი ოპონენტები საარჩევნო ბარიერს ვერ გადალახავენ და პარლამენტში ვერ მოხვდებიან, ხელისუფლების იმიჯი შეილახება - აქაოდა, ერთპარტიული სისტემა შექმნა და განმკითხავი არავინ ჰყავსო. ერთი სიტყვით, ხელისუფლება იძულებულია, "უბეში გველი გამოზარდოს".

ბაზრადობა A3 ბავრცე

ცესკო-ს თავმჯდომარის უარი და დასტური

თამარ ასათიანი

უშიშროების ექსპინისტრის ივორ გიორგაძისა და ექსპრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას ვაჟის - კონსტანტინე გამსახურდიას საარჩევნო სივრცეში ყოფნის საკითხი გუშინ საბოლოოდ გადაწყდა. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის ვერდიქტით, პოლიტიკური ბლოკი "სამართლიანობა" ივორ გიორგაძის გარეშე რჩება. პარტია "თავისუფლების" ლიდერს - კონსტანტინე გამსახურდიას კი ცესკო რეგისტრაციაში ატარებს. შეგახსენებთ, რომ ორივე მათგანს საქართველო უკვე დიდი ხნის წინ აქვს დატოვებული.

როგორც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე ზურაბ ჭიაბერაშვილი აცხადებს, ივორ გიორგაძესთან დაკავშირებით მან გადაწყვეტილება საკმაოდ სწრაფად მიიღო, "რადგან ექსპინისტრის საკითხი არავითგზის განხილულა ცესკო-ში და ინტერპოლის მიერ ძებნილი ივორ გიორგაძის მხარდაჭერებმა ვერც ერთხელ ვერ წარმოადგინეს იმის დამადასტურებელი მასალა, რომ გიორგაძე უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე საქართველოში ცხოვრობდა."

ბაზრადობა A3 ბავრცე

რუსეთის მომავალი პრეზიდენტი ხიზოზი ბიზოზაფია

ნიკა თარაგვილი

რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა გუშინ მოულოდნელი გადწყვეტილება მიიღო და პრემიერ-მინისტრის პოსტზე აქამდე ჩრდილოეთი მყოფი მიხაილ ფრადკოვი დაასახლა. "ჩვენ წინაშე მთავრობის თავმჯდომარის დასახელების არცთუ ორიოი ამოცანა იდგა. ის უნდა ყოფილიყო მაღალი დონის პროფესიონალი, პატიოსანი ადამიანი, რომელსაც სახელმწიფო მართვის სხვადასხვა სფეროში მუშაობის დიდი გამოცდილება ექნებოდა. ჩვენ ერისმდე მივედით დასკვნამდე, რომ სწორედ ასეთია მიხაილ ფრადკოვი - რუსეთის ფედერაციის წარმომადგენელი ევროკომისიისთან." - განაცხადა რუსეთის პრეზიდენტმა. ეს განცხადება მან კრემლში, რუსეთის სათათბიროს უმრავლესობის ლიდერთან შეხვედრაზე გააკეთა. პუტინს იმედი აქვს, რომ სათათბირო დაეთანხმება პრეზიდენტის ასეთ გადაწყვეტილებას, რომელიც, თუ სათათბიროს დადევანდელ შემადგენლობას გავითვალისწინებთ, ძნელია ეჭვი შეიტანო. სახელმწიფო სათათბირომ პრემიერ-მინისტრის კანდიდატურა პარასკევს უნდა განიხილოს.

ბაზრადობა A5 ბავრცე

აზიანდას ფონდი "ღია საზოგადოება საქართველო". პროექტს ხორცილდას გაეხდით "24 საათი"

ბოროტმოქმედებას მარტო არ ეწევიან. ყოველთვის იკრიბება ხალხმრავალი გუნდები. ამ გუნდებში პროფესიონალი რეციდევისტებიც არიან, არაპროფესიონალებს პროფესიონალების გამოცდილება სჭირდებათ. მათ შორის პარამონოლი კავშირი მყარდება. დამნაშავეთა გუნდს კი ამა თუ იმ თანამდებობის პირი თავკაცობს.

ბოროტმოქმედი სახელმწიფო მოხელე დიდხანს არის ხელუხლებელი. შეიძლება (და ძირითადად ასეც არის) იგი ისე მოკვდეს, რომ არც კი მოხდეს მისი მხილება. მხილება მაშინ ეშუაერება ბოროტმოქმედ მოხელეს, თუ მოხსნეს, ან რაიმე შეეშალოს. მოხსნა, როგორც წესი, ხდება არა ბოროტმოქმედებასთან ბრძოლის მიზნით, არამედ-პურისისთვის. თუ მოხელე ზემდგომ მოხელეს უსატყვოდ ემორჩილება და თავიანს სცემს, ის სიცოცხლის ბოლომდე შეინარჩუნებს თავის მდგომარეობას, უკანონო შემოსავლებს და მშვიდად დაასრულებს თავის კარიერას.

ყრუ მორჩილების ატმოსფეროში სახელმწიფოც ადვილად იმართება და ბოროტი საქმეც ადვილად კეთდება. ცხოვრების ამგვარმა წესმა ყველა ფაქტის რეციდევისტს, პროფესიონალი თუ არა პროფესიონალი, ერთმანეთთან დააკავშირა, ერთ მუშტად შეკრა და სოციალურ ძალად აქცია.

დაიგმო, უარყოფლი იქნა ძველი მცნება - არაიპარი. გაბატონდა სხვა ლოზუნგი, მართალია დაუნერული, მაგრამ საზოგადოების ცნობიერებაში მტკიცედ ფესვადგმული - იქურდა, თორემ სხვაწაირად ვერ იცხოვრებ.

ამგვარად, მოხდა ნეოობრივი კატასტროფა, რაც უთუოდ გამოიწვევს ეკონომიკურ და სოციალურ კატასტროფას, შესაძლებელია ეროვნულსაც.

საშუაში ქურდობა კი არ არის, საშუაშია ქურდის მიმართ მონივნების გრძობის გაჩენა.

საშუაში ფლანგვა კი არ არის, საშუაშია მფლანგველის მიმართ მონივნების გრძობის გაჩენა.

საშუაში ქრთამი კი არ არის, საშუაშია მექრთამის მიმართ მონივნების გრძობის გაჩენა.

ქურდასაც, მფლანგველსაც, მექრთამსაც და სხვა ამგვარ ავანსუსაც მოველებება, მაგრამ მონივნების გრძობას, რომელიც მათ მიმართ გაჩნდა?

დაეთი ვაფაროძე

ისტორიკოსი, "კანონიერების კულტურის" სასწავლო გეგმის ადაპტირების ვაგუზის წევრი.

უსამართლობა ბადებს კორუფციას, თუ კორუფცია ბადებს უსამართლობას?

ზაზა დამთკვირვილი
ბათუმი 20-3 პირსაზი

ჩემი აზრით, უსამართლობა ბადებს კორუფციას, რადგან თუ ქვეყანაში იქნება სამართალი, მაშინ აღარ იქნება ის კორუფცია, ყველა კორუმპირებული ადამიანი დასჯილი იქნება კანონის მიხედვით. აქედან გამომდინარე, ყველას ექნება კორუფციაში ჩათრევის შიში. სამართლიან ქვეყანაში, რაღა თქმა უნდა, იმოქმედებს კანონი და კანონს ექნება ძალა, ამიტომაც ვერაფერ ვერ გაბედავს კანონის წინააღმდეგ წასვლას.

მაგრამ, თუ ქვეყანაში იქნება უსამართლობა, კანონდამცველი დაწესებულებები არ შეასრულებენ თავის მოვალეობებს და ყველა მხოლოდ თავისი ჯიბის გასქელებაზე იზრუნებს, მაშინ, რა თქმა უნდა, ქვეყანაში წარმოიქმნება კორუფცია, მომრავლებიან კორუმპირებული ადამიანები, ხშირად დაირღვევა კანონები, არაფერ აღარ იზრუნებს თავის სამშობლოზე და ამაზე შეიძლება გამოიწვიოს სახელმწიფოს დაშლა და შემდგომში ერის გადაგვარებაც კი.

მაგალითად, ავიღოთ ჩვენს სახელმწიფოში ბოლო წლების განმავლობაში შექმნილი ვითარება. პრეზიდენტ შვეარდნაძის დროს საქართველოში დამყარდა უსამართლობა და კორუფცია. ხელისუფლებაში მყოფი ადამიანების უმრავლესობა გახდა კორუმპირებული, ისინი ფიქრობდნენ მხოლოდ თავიანთ თავზე. მათ აინტერესებდათ მხოლოდ თავიანთი კარგად ყოფნა და უზრუნველი ცხოვრება. სახელმწიფო კი ბედის ანაბარა იყო მიტოვებული, მასზე აღარავინ ფიქრობდა, მისი ბედი აღარავის აინტერესებდა. ხელისუფლებაში მყოფი ადამიანები განუწყვეტლად ჩადიდნენ დანაშაულებს, მაგრამ ამ დანაშაულებებზე პასუხს არ აგებდნენ. ამ უპასუხისმგებლობამ გამოიწვია სახელმწიფოში დიდი განუკითხაობა, ქვეყანაში ძლიერ დაიძაბა მდგომარეობა. რუსეთის სახელმწიფოს აფხაზეთზე პრეტენზია გაუჩნდა და ფაქტიურად მიიტაცა კიდევაც იგი. ეღუარდ შვეარდნაძე ყველაფერს აკეთებდა იმისთვის, რომ პრეზიდენტად დარჩენილიყო, იგი ხან ამერიკას უჭერდა მხარს და ხან რუსეთს. შვეარდნაძის ირგვლივ მყოფი ადამიანები მხოლოდ თანამდებობებზე დარჩენაზე ფიქრობდნენ. მათ აღარ აინტერესებდათ კანონი და სამართალი. ამ განუკითხაობის დროს აქარას თავისი "პრეზიდენტი", ასლან აბაშიძე, გაუჩნდა. იგი არანაირ საკითხებს აღარ ათანხმებდა საქართველოს ხელისუფლებასთან, აჭარას, როგორც უნდოდა, ისე მართავდა. აჭარაში ასლან აბაშიძის წინააღმდეგ წასვლის ყველას ემინოდა. იგი ყველას აპატიმრებდა, ვინც კი მის წინააღმდეგ წავიდოდა.

ამ უსამართლობისა და განუკითხაობის დროს ჩვეულებრივი მოქალაქეები ძლიერ იჩაგრებოდნენ, ხალხს პურის ფული ენატრებოდა. ამიტომ ხალხმა დაიწყო მასობრივი გამოსვლები ხელისუფლების წინააღმდეგ. ხელისუფლება ხალხის წინააღმდეგ ველარ გამოვიდა. ხელისუფლებაში მყოფ ადამიანებს იმდენი დანაშაული ჰქონდათ ჩადენილი, რომ თავს ვეღარ იმართლებდნენ. თითოეული მათგანი იყო კორუფციაში ჩათრეული და ეს უკვე ყველამ იცოდა.

ხელისუფლების გამოცვლის შემდეგ, ყველა კორუმპირებულ ადამიანს შიში გაუჩნდა, ზოგიერთი მათგანი ქვეყნიდან გარბის, ზოგსაც აპატიმრებენ.

ხალხში ბედნიერად ცხოვრების ნაპერწკალმა იელვა, ყველას იმედო გაუჩნდა, რომ ეს განუკითხაობა დამთავრდებოდა, ქვეყანაში არსებული კორუფცია აღმოიფხვრებოდა და კვლავ სამართალი იბატონებდა.

ანა ტაბატაძე

ვალდორფის თავისუფალი სკოლის მათე კლასი

რაც - ერი, ის - ბერი
რას მოგიტანს ახალი ხელისუფლება?!
პირდაპირ გიპასუხებთ, რომ ხელისუფლება თოვლის ბაბუა არ არის. არც პრეზიდენტი ლაპლანდის უფროსი და პარლამენტარები და მინისტრები კი - კეთილი სანატა კლაუსები.
დაბეჯითებით გეუბნებით, რომ არავინ არავის არაფერს არ მოუტანს, არ აჩუქებს, არ ჩაუდებს კალათაში.
მამ ყველაფერი ჩვენით უნდა მოვიზოვოთო, იკითხავთ და აქაც პირდაპირ პასუხს გაგცემთ - დიახ! მე ასე მასწავლებია და ასე ვიცი, რომ ცალ-ცალკე არც კარგი მთავრობა არსებობს და არც კარგი საზოგადოება, ორივე ერთად უნდა იყოს.

და კიდევ ისიც მასწავლებს, რომ არასდროს არ ჩავთვალთ რომ მე ცუდის ღირსი ვარ. ვიყოთ ღირსეულები და მთავრობაც ღირსეული იქნება.

წარიღები მთავრობას

მაგდა რანდელი

თბილისი სახელმწიფო უნივერსიტეტი

რატომ არ სწავლობენ ბავშვები?

ილიო გორგოძე
სალომი ბარბანიძე
57-ე სკოლის მონსტრადი

ამბობენ, არიან იმ კატეგორიის მასწავლებლები, რომლებიც ქრთამის გარეშე ნიშნის არ წერენ. მაგალითად, სკოლაში სწავლობდა ბავშვი, რომელიც მეცხრე კლასიდან გადაიღო, მას არც ისე კარგი ნიშნები ჰქონდა. მისმა მშობლებმა მასწავლებელს არუქა შეიფრფხი ნიფით და მასწავლებელმაც დააუნერა კარგი ნიშნები. ეს ჩემი აზრით, კორუფცია და უნდა დისავდოს, როგორც ქრთამის ამღები, ასევე მიტყმიც.

ბავშვებს სწავლაზე გული აქეთ აცრუებული, რადგან დღევანდელი საქართველოში ნასწავლი ხალხიც ხელგანვდილი მათხოვრობს, ზოგი თითხმეტლარაინი პენსიის მოლოდინშია, ზოგიერთი უცოდინარი კი მაღალი თანამდებობის პირია.

მართალია, ბავშვების წანილი ვერ სწავლობს იმის გამო, რომ პროგრამები გადატვირთულია. ზოგიერთი სახელმძღვანელო კი, ისე გაურკვეველია არის დაწერილი, რომ წავაგვსაყრელზე გადავსაადგები.

ყოველ დღე შეიძინა კაკეთილის სწავლა იოლი არ არის. ჩვენ, ფიზიკის და მათემატიკის მასწავლებლები გვეხვეწებიან, დარჩით და გაეცადინებოთ, რა თქმა უნდა, გადასახადის გარეშე, მაგრამ ჩვენ ისე ვიღვლებით ამდენი ვაკეეთილით, რომ ერთი სული გვაქვს სახლში როდის მივალთ. ძალაში მნიშვნელოვანია ის ფაქტიც, რომ კლასში ორმოცამდე ბავშვი ზის იმიტომ, რომ მასწავლებლებს იმ მინიმალურ ხელფასსაც ვერ უხდიან და უნდა შემციონონ. ამით კი ბავშვების განათლება ხარაღდება, რადგან ბავშვი ფიქრობს: "ორმოცდამარა რაღა ვემ გამოიხებო?"

განათლების სამინისტრომ სასწავლო რეაღე ზომები უნდა მიიღოს.

თამარ ბახონია

20-60 სკოლა

უსამართლობა ბადებს კორუფციას, თუ კორუფცია ბადებს უსამართლობას? ამ შეკითხვაზე ძალაუხებურად გამახსენდა ცნობილი თავსატეხი: ჯერ ქრთამი შეიქმნა, თუ ვერცხვი?

როგორ განხდებოდა კორუფცია, რომ არ ყოფილიყო უსამართლობა? სამართლიან ქვეყანაში სამართლიანი უნდა იყოს ყველა და ყველაფერი, მაგრამ განა კორუფციაც თავის მხრივ არ ქმნის უსამართლობას?

ფვიქრობ, არავისთვის არ უნდა იყოს ახალი ამბავი, რომ საქართველოში სიმართლე დიდად არ ფასობს. უამრავი ადამიანი, სხვადასხვა მიზეზების გამო სიმართლეს ზურგს აქცევს და აკეთებს რაიმე არაკანონიერს, უსამართლობის ჩხაღღ.

დღეისათვის სიმართლემ დაკარგა თავისი ფასი, მნიშვნელობა. გავიხსენოთ, განა ამას გვიანდენებდნენ ჩვენი დიდი წინაპრები? დღეს საქართველოში უსამართლობა მეფობს.

მაინც რომელია სწორი? უსამართლობა ბადებს კორუფციას, თუ კორუფცია ბადებს უსამართლობას? ნარმოდგინეთ, რომ უდანაშაულო ადამიანს დააბრალვს დანაშაულის ჩადენა. ცილისმწამებელმა იცის, რომ ქვეყანაში უსამართლობას ფესვები ღრმად აქვს გადგმული, იცის, რომ არ დაისჯება, ამიტომ ქრთამებს მოსამართლეს, რომელმაც, მიუხედავად იმისა, რომ შესანიშნავად იცის ვინ არის მართალი და ვინ მტყუანი, მრალეებულს დანაშაუდ აცხადებს. თავისთავად კორუფციაა: მოსამართლემ ქრთამი აიღო - იგი კორუმპირებულია. რატომ აიღო ქრთამი? შეიძლება მატერიულურად უჭირს, ან ფიქრობს, რომ ზედმეტი ფული არ აწყნის. ასეა თუ ისე, მან იცის, რომ არ დაისჯება. რატომ არ დაისჯება? იმიტომ რომ ყველან უსამართლობაა. აქედან დასკვნა: უსამართლობამ წარმოშვა კორუფცია.

მაგრამ დაფურცადეთ ბრალდებას, რომელიც დანაშაუდ გამოაცხადეს. ის ხომ უდანაშაულოა, მაგრამ იმის გამო, რომ მოსამართლე კორუმპირებულია, იგი დადანაშაულებს, მის მიმართ ჩადენილია უსამართლობა. დასკვნა: კორუფციამ შვა უსამართლობა.

გულახდილად რომ ვთქვა, ჩვენ თითქმის ყველანი კორუმპირებულები ვართ, მეტნაკლებად. მეტიც, ზოგჯერ კორუმპირებულები არიან კორუფციასთან მეტროპოლიტიც. საერთო ჯამში, მწილია იმის თქმა, რომელიც რომებს ბაღებს. რომ არ ყოფილიყო უსამართლობა, არ იქნებოდა კორუფცია. სადაც არის კორუფცია, იქ არის უსამართლობა.

ჩემი აზრით, კორუფცია უბრალოდ უსამართლობის ერთ-ერთი გამოხრებაა, მისი ერთ-ერთი სახეობაა. ჩვენ უკვე ისე ვართ მიხვეულები უჭირს, რომ თუ ამით რაიმე დიდი არ დამავდა, ვერც კი ვამიწვეთ რომ კორუფციის ფაქტს შევეჯახთ. თუმცა, მგონი თქმას გადაუხევი, ამიტომ ვუბრუნდებით თავდაპირველ საკითხს. უსამართლობა ბადებს კორუფციას, თუ კორუფცია - უსამართლობას. შეიძლება საკითხის სხვაწაირად დასმაც. ჯერ კორუფცია შეიქმნა, თუ უსამართლობა. აქ დანამდვილებით შეიძლება თქმა, რომ თავი და თავი მაინც უსამართლობაა.

ინო ბაისარაძე

20-60 სკოლის 20-8 კლასის მონსტრადი

სასახლის ეზოში, რომელიც მდინარის პირას წამოჭიმულია და რომელიც ყველა სხვა სახლს ჩრდილავს, შევიდა მინებამუქებული "კაბრიოლტი". უკვე ბნელა, მაგრამ მაინც კარგად ჩანს ეზოს კარბთან წამოჭიმული შავებში ჩაცმული დარავი, რომელიც მანქანას დიდი მონივნებით უღებს კარს. მანქანიდან ბავშვები ჩაცმული, ღიაში კაცი გადმოდის, რომელიც შიშით აცვიცებს თვალს, ვინმე არ იყოს ჩასაფრებული, უკან დაეცა მოჰყვება. ის სახლში შედის. გზადაგზა მოსამსახურეები ხედებიან, რომლებიც თავის დაკვირვებას "მატროსს" ძახლით, თანდათან ხდიან, ჯერ პოეაქს, მერ მარფს და ქუდს, ბოლოს კი ხელში ჩაბლუჯულ ჯოხს ართმევენ. იგი ქოშინ-ქოშინით ადის კიბებზე და შედის უზარმაზარ მაგოთაში, რომლებსაც თითქოს რაღაც ჭეჭყხის, მავნელი საქმეების და კორუფციის სუნი ასდის. მოსამსახურე შემოდის და ერთ ჭქა მარტივის მიაერთებს. შავ მოხერხებულ სკამში ჯდება და ღრმა ფიქრებში იძირება. ეტყობა ჯერ ცოლი და ბავშვები "დისნეილენდიდან" არ დაბრუნებულან, რადგან მამასთან მისასალმებლად ჯერ არ შეუბრუნიათ. მისი ფიქრები ცოლის ჩაცმულობასაც მისწვდა, ნეტავ რა აცვია. მას ხომ ტანსაცმლით აქვს კარადა სასე, მაგრამ ყოველდღე ახალ-ახალს ითხოვს. ახლა პირველი ცოლი ჰყავს გადაკიდებული, გინდა თუ არა მამაჩემისგან რომ ისეხე, ის გადაამხადიო. და აი, მისი ფიქრები კვლავ ფულს შეეხო. მისთვის ყველაზე და ყველაფერზე მაღლა ფული დგას. იგი ყოველთვის იმეორება, ფული იყოს და რა მნიშვნელობა აქვს ჭეჭყხიანია თუ სუფთა. მას ხომ რამდენიმე მსხვილი ფორმიდან და ასევე პოლიტიიდან ყოველდღე ასობით დოლარი შესდის. იგი უფრო ღრმად ჩაიძირა ფიქრებში და წარმოადგინა ხვალ, როგორ შევიდოდა ფული. ნეტავ საიდან? ნუთუ სათვალავი აერია. გუშინ ხომ ყველაფერი აწონ-დაწონია. არა, ნამდვილად პოლიტიიდან უნდა შემოსულიყო. მას სახეზე კმაყოფილება ეხატება, იღებს ას დოლარიან სტავარს და აბოლებს. ამ დროს ოთახში ფოსტა შემოაქეთ. პირველივე გვერდზე მისი სურათი და წარწერა "კორუმპირებული ჩინოვნიკი იძებნება პოლიციის მიერ". კაცს სახეზე უკმაყოფილება გამოხატა, გაზუთი მავიდაზე დაახეთქა და გაიფიქრა, რომ გაზეთები ყველაფერს იგონებდნენ, რომ პოპულარული გახდნენ. მას ვერავინ ვერ დაიჭრდა, პოლიცია ხომ მის ხელში იყო.

სწორედ ზემოთ მოყვანილი მაგალითი იმისა, თუ როგორ თარბობს კორუფცია არა მარტო ჩვენს ქვეყანაში, არამედ მთელს მსოფლიოში. კორუფცია ძირს უთხრის და ანადგურებს ქვეყანას. მე შემძლია ქვეყანა შევდარო ხეს, რომელსაც ქები ფესვებში ჩაუჭდა და ნელ-ნელა ანადგურებს. ყველა ჩვენგანის ვალია, რომ კორუფციის წინააღმდეგ ვიბრძოლოთ.

როგორც "ელ პაისი" და "რეპორტაჟი"

რისთვის გასცემს პრემიებს ბუცერის ფონდი

AI ბავარდინი

- "ცაიტის" ფონდი 1999 წელს, ბერლინის კედლის აღებთან ზუსტად 10 წლის თავზე დაფუძნდა. ეს ფონდი დაარსებულია ადენაუერის პარტიის წევრის, გერდ ბუცერიუსის მიერ. ის იყო გაზეთების - "ცაიტისა" და "სტერნის" დამფუძნებელი და მის დაბადების დღეს, 19 მაისს, ყოველწლიურად აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ახალი გაზეთებისთვის ამ ფონდის პრემია გაიცემა.

ფონდი პირველად 1971 წელს შეიქმნა. იმ პერიოდში ფონდის ფუნქცია გერმანიის ტერიტორიაზე ახლადფუძნდებულ პრესის დახმარება იყო. 1999 წლიდან კი ამგვარი დახმარება აღმოსავლეთ ევროპის პრესაზეც გავრცელდა.

- რას ნიშნავს ეს ჯილდო და როგორ წარმართება პრემიის მფლობელთა შემდგომი ურთიერთობები ფონდთან?

- უპირველესად, ჯილდო გაზეთის მიმართ პატივისცემას, თანადგომას და დახმარებას ნიშნავს. მეორე მხრივ, ჩვენი ფონდისთვის 19 მაისი ძალზე მნიშვნელოვანი დღეა - გერდ ბუცერიუსის დაბადების დღე და ამ დაბადების დღეს ჩვენ ისეთ ახალგაზრდა გაზეთებსა და ჟურნალისტებს ვუწვდით დახმარების ხელს, რომელთაც დიდი სიამოვნებით დაეხმარებოდა თავად ბუცერიუსი.

ფონდმა დიდი როლი ითამაშა გერმანიის ტერიტორიაზე ლიბერალიზმის განვითარებაში და ჩვენი დიდი სურვილია, დაეხმაროთ თავისუფალ სიტყვას. ჩვენს კონსტიტუციაში ჩანაწერილია, როგორც დიდი მნიშვნელობა აქვს თავისუფალი აზრის გამოთქმას. თავისუფალ სიტყვას ძალიან უჭირს თავისუფლად დარჩენა და მას დახმარება სჭირდება.

- როგორც ცნობილია, ფონდის ფუნქციებში მხოლოდ მედიის დახმარება არ შედის.

- დიახ, ჩვენი თანადგომა მხოლოდ საგაზეთო სივრცეს არ შეეხება. ბევრჯერ დახმარებები უნივერსიტეტებსაც - გერმანიაში მოქმედი სამართლის უნივერსიტეტის სკოლა ამ ფონდის მიერ არის დაფუძნებული. სკოლების, მოსწავლეების დახმარებაც შედის ჩვენს ფუნქციებში.

გარდა ამისა, ამ ფონდის საშუალებით კალინინგრადის ტერიტორიაზე ძალიან ბევრი ძეგლი აღდგენილია.

როგორც მოგახსენეთ, აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ახალგაზრდა პრესას 1999 წლიდან ვეხმარებით. მათ შორის არის ლიეტუის (ვილნიუსი) გაზეთი "ვედაისი", რომელმაც დიდი როლი შეასრულა მისი ქვეყნის პოლიტიკის ფორმირებაში; რუსული გაზეთები - "ომჰაია გაზეთი", "ნოვაია გაზეთი", "ზურკალი ნედელი" და ბარნაულის "სეზონდნი კურსი", რომლის პირდაპირი მისია თავისუფალი სიტყვისა და ეკონომიკის კავშირის კვლევა გახლავთ.

- წელს რა კრიტერიუმებით შეირჩა ჩვენი გაზეთი?

- ქართული "24 საათი" ევროკავშირმა და ევროპის საბჭომ წარადგინეს. ამ ფონდის თავისებური პირობა ისიც არის, რომ თავდაპირველად გაზეთის საკუთარი თავის წარდგენა არ შეუძლია, ეს აუცილებლად რომელიმე სანდო ორგანიზაციის პატრონაჟით უნდა მოხდეს. თქვენი გაზეთის მთავარი წარმდგენი ევროსაბჭო და პირადად ბატონი შვიმერი იყო. აგრეთვე ქრისტოფერ პატენი ევროკომისიიდან და პერიოზი ზემელერი.

კონკურსის დანარჩენი ლაურეატები კიდევ ოთხი გაზეთი გახდა. პრემიის მინიჭების პირველი კრიტერიუმი გაზეთის დაფუძნების დროა; ყურადღება ექცევა, რა პერიოდშია დაფუძნებული და, ამავედროულად, ერთი წლის ისტორია მაინც უნდა ჰქონდეს.

გაზეთი, დაახლოებით, სამი მართულად მართვად უნდა მუშაობდეს. არ უნდა იყოს ორიენტირებული

მიხოლოდ პოლიტიკაზე, ან კულტურაზე, ან სპორტზე. ნომინანტი რამდენიმე სპექტრს უნდა მოიცავდეს.

მესამე და აუცილებელი კრიტერიუმი გახლავთ დამოკიდებულება გამომცემლებსა და გაზეთში მომუშავე ჟურნალისტებს შორის. ეს დამოკიდებულება ხომ არ ემუქრება თავისუფალ სიტყვას, ხომ არ ერევა გამომცემელი, ან რომელიმე სხვა ინტერესჯგუფი მუშაობის პროცესში.

- სამუშაო პირობები, რაც ჩვენს გაზეთში ნახეთ - საქართველოში გამოჩინებისა. საშუალება გქონდათ, გაცნობოდით ჩვენი გაზეთის საკონკურსო ნომრებს. დაუსწრებლად შექმნილი შთაბეჭდილება რამდენად ემთხვევა ნაწახს?

- თუ ვითარებას კონკრეტულად არ გაეცანი, მართლაც, რთულია, გაიგო, რას წარმოადგენს და რას გთავაზობს ნომინანტი. მაგრამ, ფონდს სწორი შეფასების გამოცდილება გააჩნია. უმთავრესი ყურადღება ექცევა იმას, თუ ვის მიერ არის შემოთავაზებული კანდიდატი. პერ შვიმერისა და პერ ზემელერის შემოთავაზება უკვე ნათელი წერილია და ინფორმაცია, რომელსაც საქართველოდან ვიღებთ, დამაჯერებელი ხდება.

რა თქმა უნდა, ჯილდოებს შორის განსხვავებები ძალიან დიდია და ეს რიგობაში გამოიხატება. ჩვენთვის ძალზე მნიშვნელოვანია ის ინფორმაცია, რასაც წარმომდგენებიც განსხვავებულად ვიღებთ და რის მიხედვითაც დაჯილდოების შესახებ ვიღებთ გადაწყვეტილებას. მხოლოდ ამის შემდეგ მოვიწახვლებთ დაჯილდოებულს, ესწავლებთ სიტუაციას, სულიერ და ეკონომიკურ მდგომარეობას და მათ ურთიერთკავშირებს - მნიშვნელოვანი და საინტერესოა ამის ადგილზე ნახვა.

აღმოსავლეთ ევროპის თავისუფალ პრესაში, დაახლოებით, ასეთი ვითარება: საბჭოთა მუშაობის ნანგრევებში გაჩნდა წინააღმდეგობა, რომელიც უნდა გაშალოს და სამყაროსთან კონტაქტები დაამყაროს.

- ომის შემდგომ, 1948 წელს, როდესაც გაზეთი "ცაიტი" დაარსდა, ისიც "წინააღმდეგობა" იყო. ფონდის შექმნამდე რა გზა გაიარა ამ გაზეთმა?

- მოგახსენებთ, ომის შემდგომ მსოფლიო გავლენის სფეროებად დაიყო. გერმანიის ერთი ნაწილი ინვალისურ სფეროში მოხვდა და სწორედ მან გასცა ლიცენზია გაზეთის დაარსების თაობაზე. გაზეთი, რა თქმა უნდა, გარკვეულ პროგრესულ პოლიტიკურ იდეებს ემსახურებოდა. თავიდან მას მემარცხენე მიმართულების გაზეთად თვლიდნენ, მაგრამ "ცაიტმა" შეძლო ამ იარაღის ჩამოშორება და ლიბერალური მიმართულების გახდა. ამ გაზეთის საკუთარი თავისთვის ეკონომიკური საშუალება არ იყო. ის უნდა დაეხმარებინათ მემარცხენე მიმართულების გაზეთს.

- როგორც ვიცით, შემდგომ ურთიერთობებში ფონდი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პარტნიორულ ურთიერთობებს.

- პირველ ეტაპზე თქვენ სხვა წარგადგინათ. პრემიის მოპოვებით

კი ხდებით თანამშრომლობის, კორპორაციის წევრები და 2005 წლისთვის რომელიმე გაზეთის შესახებ საკუთარი აზრის გამოთქმის საშუალება გექვსათ.

თანამშრომლობის მეორე ეტაპი ჟურნალისტების გაცვლა-გამოცვლაა, ხოლო მესამე - შემდგომი თანამშრომლობის გაგრძელების პერსპექტივით გავლენიან გერმანულ გაზეთებთან და საინფორმაციო სააგენტოებთან თქვენი დაკონტაქტება.

დოქტორი ალბრეხტ ფონ ქალენინი სტუმრად "24 საათის" რედაქციაში.

თავისუფალ სიტყვას ძალიან უჭირს თავისუფლად დარჩენა და მას დახმარება სჭირდება.

აღმოსავლეთ ევროპის თავისუფალი პრესა საბჭოთა მუშაობის ნანგრევებში გაჩენილი წინააღმდეგობაა. რომელმაც ფრთები უნდა გაშალოს და სამყაროსთან კონტაქტები დაამყაროს.

გაზეთი სამართლებრივ საფუძველზე უნდა მდგარიყო. ფონდი იყო დამატებითი წინაპირობა, რაც გაზეთის რომელიმე ძალის გავლენისგან დაცვას უზრუნველყოფდა. ფონდმა გაზეთის ბოლომდე დამოუკიდებლად დარჩენის და თავისი ფუნქციის შესრულების საშუალება მისცა.

- როგორც ვიცით, შემდგომ ურთიერთობებში ფონდი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს პარტნიორულ ურთიერთობებს.

- პირველ ეტაპზე თქვენ სხვა წარგადგინათ. პრემიის მოპოვებით

კი ხდებით თანამშრომლობის, კორპორაციის წევრები და 2005 წლისთვის რომელიმე გაზეთის შესახებ საკუთარი აზრის გამოთქმის საშუალება გექვსათ.

თანამშრომლობის მეორე ეტაპი ჟურნალისტების გაცვლა-გამოცვლაა, ხოლო მესამე - შემდგომი თანამშრომლობის გაგრძელების პერსპექტივით გავლენიან გერმანულ გაზეთებთან და საინფორმაციო სააგენტოებთან თქვენი დაკონტაქტება.

- მამათქვენი - ვენდ გრაფ ფონ

ქალენინი ხუთი წლის განმავლობაში ცხოვრობდა საქართველოში. თავისი ბიოგრაფიის ამ მონაკვეთის მან მიუძღვნა წიგნი "დღეურები საქართველოში. თქვენი რა იცით ჩვენი ქვეყნის შესახებ?"

- თქვენს ქვეყანაზე ამ წიგნით ბევრი რამ მსმენია. მეორე მსოფლიო ომის დროს მამა სხვა ტყვეებთან ერთად საბჭოთა ეტაპით მოპყავდა. გარკვეული წერტილიდან ტყვეებს ჩრდილოეთის და სამხრეთის მიმართულებით ანაწილებდნენ. მამისთვის შეეძა იყო, როდესაც

ფრანგებმა ვინდ გრაფ ფონ ქალენინის წიგნიდან "5 წელი სამხედრო ტყვედ კავკასიაში - ქართული დღიური".

"ჩემი არყოფნის განმავლობაში რუსთავი ძალიან შეიცვალა. იქ, სადაც უნდა ტრამაი იყო, ახლა სამხედრო მოედნებია. იქ, სადაც ცხვარს აძოვებდნენ, მიდამო გადათხრილია. ღამით ტურები ზარბაზნის ხმაზე იმართება. მისი დასრულება ხუთწლიანი გათვალისწინებული. ჯერ კიდევ უზარმაზარი სამუშაოა შესასრულებელი და საბჭოთა მეთოდის თანახმად, გერმანულ ვადამდე შესრულებას უკანასკნელი ძალ-ღონით ცდილობენ. ამისთვის რუსთავში, დაახლოებით, 6000-მდე სამხედრო ტყვე, დაახლოებით, 4000 პატიმარი და ერთ-ერთი ასეული დაქირავებული მუშა და მოხელეა კონცენტრირებული..."

ვინდ გრაფ ფონ ქალენინი. 1943 წელი

სან-სების ახალი ფორმა! გსურთ გაუკეთოთ განსაკუთრებული საჩუქარი ახლოებელ ადამიანს? ბიჭობით არჩევენის ზაპიტივბა? უფროსთა და პირველ მამაკაცთა სან-სების სასაბურთაო ნაწარმი და საჩუქარი არჩევენის უფროსთა და პირველ მამაკაცთა სან-სების სასაბურთაო ნაწარმი.

კაპა-შუაპუკას 32
ბავ: 911991 877-791991

სან-სები
სან-სები
სან-სები

შთაბეჭდილებაში მთიდან

“ნიაშორის” აკორდები გალერეაშიც ყლერს

ჰარა ნაშარქიძე

სულაც არაა საჭირო, იყოთ ექსტრემალური მოყვარულნი, რომ გამოფენამ, რომელიც გალერეა “უნივერსში” მიმდინარეობს, დაგაინტერესოთ. ამისათვის საკმარისია, გიყვარდეთ მთა. ხოლო, თუკი სიყვარულის მიუხედავად, ვერ ახერხებთ ხეტიალს, მაშინ მით უმეტეს ღირს ამ გალერეაში შევლა – ფოტოექსპოზიცია ნაწილობრივ მაინც დაგიკმაყოფილებთ მთაში ასვლის დაუოკებელ სურვილს. თუმცა, დიდია “საშორებებ”, რომ სურვილის დაოკების მაგივრად, ფოტოგამოფენამ თქვენზე საპირისპირო შედეგი გამოიღოს.

გამოფენა “უნივერსში” სამთოსათვგადასავლო და ექსტრემალური ფილმების პირველი ფესტივალის ფარგლებში გაიხსნა. ფესტივალის ხვალ კინოს სახლში გამარჯვებული ფილმების დაჯილდოებით დასრულდება.

ფესტივალის, რომელიც ახალგაზრდა არასამთავრობო ორგანიზაცია “კასტირონის” პირმშოა, ცხრამეტ იანვარს დაიწყო. ორგანიზატორები გამოუცდელი მისიონერნი, რომ “ნიაშორის” ამჯერად ეტაპობრივ გამოვიდა და ფესტივალში გაერთიანებული ღონისძიებები აქციების სახით გაიმართა. რადგანაც არასამთავრობო ორგანიზაციისთვის ჯერჯერობით გრანტი არავის მიუცია, “კასტირონმა” მეგობრების დახმარებით შეძლო ფესტივალის ორგანიზება. საწყის ეტაპზე ტელეკომპანია “იბერიას” ეთერის დახმარებით გაიკეთა კონკურს-ფესტივალის მონაწილე ფილმებიდან რომელი გახდება მათგან მსაჯულთა უმსაქინძლა ფესტივალის ნომინაციებში გასული თეორიული მოკლემეტრაჟიანი დოკუმენტური კინონამუშევრის ჩვენებას. ხვალ კი მეგობარი-პარტნიორების დახმარებით პრიზებს (რომელიც ფესტივალის ტრადიციული ჯილდოები იქნება) გამარჯვებული ფილმების ავტორებს გადასცემენ. ფილმებს შერჩევს ფესტივალის ხუთკაციანი ჟიური, რომლის შემადგენლობაშიც არიან: კინოპერატორი გივი მელქაძე, “შეხვედის ფონდის” წარმომადგენელი ია თიკანაძე, სპორტული უფროსის სპატიო თავმჯდომარე კი სპორტის დეპარტამენტის ყოფილი ხელმძღვანელი ირაკლი მემძარიაშვილია.

გამოფენაზე

ჯეგბული ფილმების ავტორებს გადასცემენ. ფილმებს შერჩევს ფესტივალის ხუთკაციანი ჟიური, რომლის შემადგენლობაშიც არიან: კინოპერატორი გივი მელქაძე, “შეხვედის ფონდის” წარმომადგენელი ია თიკანაძე, სპორტული უფროსის სპატიო თავმჯდომარე კი სპორტის დეპარტამენტის ყოფილი ხელმძღვანელი ირაკლი მემძარიაშვილია.

ლო წლებში შექმნილი სურათები ვაჩვენოთ”, - ფესტივალის შექმნის იდეასა და სამომავლო გეგმებზე საუბრობს არასამთავრობო ორგანიზაცია “კასტირონის” წარმომადგენელი თამარ ჯიშკარიანი.

მოვიანებით გაჩნდა გამოფენის იდეაც. ფოტოგამოფენის მოსაწყობად ორგანიზაცია “კასტირონის” დამატებით მხარდაჭერების ძიება მოუხდა. ერთ-ერთი მათგანი გახდა “24 საათიცაა” (გაზეთმა გამოფენაზე ახალგაზრდა თაობის პროფესიონალი ნამუშევრების დამზადება უზრუნველყო). ფოტოექსპოზიციაში გაერთიანებული პროფესიონალი სამი თაობა. აქ ნახავთ ცნობილი ფოტოგრაფის გურამ თიკანაძის, ძირითადად, შავ-თეთრ ფოტოებს, ბერო ქაშაკაშვილის, ბობინა გუჯაბიძის და გელა თარაშვილის მთავარი გატარებული ფილმები.

ნაწილობრივ

თეატრები

თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი
ვოლფგანგ ამადეუს მოცარტი “დონ ჯოვანი”
ოპერა ორ მოქმედებად
ღირსიფორი: ზაზა კალმახელიძე
დას: 18:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი
ჟან-ჟაკ ბრიკერი, მორის ლესაჟი “ინსტიქტი”
რეჟისორი: ოთარ ევაძე
დას: 20:00 სთ.

“სახიობა”
ლაშა თაბუკაშვილი “ჭრილობა”
რეჟისორი: გ. კახელი
დას: 17:00 სთ.

კონცერტები

დიდი საკონცერტო დარბაზი
ესტრადაზე არიან პატარა ვირტუოზები
დას: 17:00 სთ.

გამოფენა

სურათების ეროვნული გალერეა
ნატა ჩაჩუას პერსონალური ნამუშევრების გამოფენა-გაყიდვა

დამსახურებული მხატვრის ავთო მოსიაშვილის პერსონალური ნამუშევრების გამოფენა

N გალერეა
ფოტოსააგენტო “პატკერფოტოს” ფოტოგამოფენა

TMS
იური ბერიშვილის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა

“ქარვასლა”
კახა ზარნაძის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ცივი იარაღი, აქსესუარები)

“ორიენტი”
თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევართა გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვწერდით ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

ნიგნის სახლი ნარმოზიძე

ხუთშაბათს 4 მარტს, 17 საათზე ზაალ სამადაშვილი ციკლით “ახალი განზომილება” წარმოგიდგენთ სტუმარს, ლაშა პაქრაძეს. თემა – რას ნიშნავს ევროპა.

მისამართი: გამსახურდიას 31; ტელ: 91 07 50

ენიკალური ხელშეკრულება

თბილისსა და რომს შორის კულტურული თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების გაფორმება, საქართველოს მთავრობასა და თბილისის მერიამ მიმდინარე სტრუქტურული რეორგანიზაციის გამო, ვერ მოხერხდა. საქართველოს დელეგაცია, რომელსაც თბილისის მერიის კულტურის საქალაქო სასახურის ხელმძღვანელი დავით ოქიტაშვილი ხელმძღვანელობდა, იტალიიდან დაბრუნდა. როგორც ოქიტაშვილმა განაცხადა, კულტურის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების გაფორმების სურვილი იტალიურმა მხარემ გამოთქვა. ხელშეკრულება ითვალისწინებს მსახიობებს, რეჟისორებსა და სტუდენტებს შორის გაცვლით პროგრამებს. აღსანიშნავია,

რომ იტალიას მსგავსი ხელშეკრულება მხოლოდ საფრანგეთთან აქვს გაფორმებული. ქართული დელეგაცია რომში და ელემენტარულად მიმდინარე ტეტების წარმომადგენლებს, ასევე, რომის სამხატვრო აკადემიის რექტორს შეხვდა. შემუშავდა რამდენიმე პროექტი, რომელთა განხორციელებასაც ხელს უშლის ამჟამად თბილისის მერიასა და კულტურის სამინისტროში მიმდინარე სტრუქტურული ცვლილებები. ოქიტაშვილის თქმით, კულტურის სამსახურს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტი შეუერთდება, რაც იმას ნიშნავს, რომ თანამშრომლობა ორ ქვეყანას შორის ამ სფეროშიც უნდა განხორციელდეს.

მედია-ნიუსი

თიკა ჯამბურია

სოლო-კონცერტისთვის ემზადება

12 წლის მომღერალი თიკა ჯამბურია თავის პირველ სოლო-კონცერტს ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში 16 მარტს გამართავს. როგორც ცნობილია, ეს კონცერტი საქველმოქმედო უნდა ყოფილიყო და გაყიდული ბილეთებიდან მიღებული თანხა უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვებს უნდა მოხმარებოდა. მაგრამ, მომღერალმა ვერ იპოვა სპონსორი, რის გამოც ეს იდეა ჩაიშალა. თიკა ჯამბურიას პროდიუსერის

ნატო დუმბაძის თქმით, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვებს კონცერტზე დაპატიჟებენ და თავიანთ ჩანაფიქრს ასე განახორციელებენ.

თიკა ჯამბურია კონცერტზე შეასრულებს 17 სიმღერას, რომელთაგანაც შეიძლება საზოგადოებისთვის უცნობია. სიმღერები კოტე ნონიკოვისა და “სანოს” სტუდიებში ჩაიწერა. სიმღერები გივი გაჩეჩილაძის ბენდთან ერთად შესრულდება.

მედია-ნიუსი

ნათია ვადაჭკორია

ერთი, ორი, სამი... იოჰან შტრაუსის “დიდი ვალსი” იწყება. თუმცა, მანამდე, ოპერის სცენაზე გამართულ საღამოზე, რომელიც მსოფლიოს უდიდესი ქორეოგრაფის ჯორჯ ბალანჩინის 100 წლისთავის იუბილეს მიეძღვნა, თავდაპირველად, პიანისტი, კომპოზიტორი და დირიჟორი ჯარჯი ბალანჩიძეც გამოდის და საღამოს იუმორისტული შესავალიც იწყება. პიანისტი ორკესტრის ჩვეულ ადგილას მდგარ როიალს უახლოვდება, ჯერ ინსტრუმენტის თავსახურს მოისერის სადაც, შემდეგ თავად ინსტრუმენტს აქეთ-იქით გააგორ-გამოაგორებს და ბოლოს დასაკრავად მოემზადება, დაინტრიგებული მაყურებელიც სულგანაბრად უცდის მუსიკის მანერებს გაუფრებებს (მსგავსი ფანტაზიები ოპერის სცენაზე ყოველდღე ხომ არ ხდება), მაგრამ ბგერების ჩამოხრთვით არ ისმის. მოთმინება დაკარგული პუბლიკა აპლოდისმენტებს დააგრილებს. მხოლოდ ამის შემდეგ “გვეშეგა” და ჯარჯი ბალანჩიძის მიერ, საკუთარი იმპროვიზაციებით შესრულებული შტრაუსის მუსიკა მოვისმინეთ.

ამ იუმორისტული შესავალის შემდეგ, იოჰან შტრაუსის “დიდი ვალსის” შესასრულებლად, ქორეოგრაფული სასწავლებლის მეთრე და მესამე კურსის 24 მოსწავლე გამოდის. მხატვარ ანა კალატოზიშვილის მიერ შესრულებულ, შესაშურად ლამაზ და ჰაეროვან კოსტიუმებში გამოწყობილი, მესტრო

ბალანჩინის მუზეუმი გამოდიან და ვალსის ცეკვას იწყებენ. მუზეუმი, რომელიც მესტროს წარმოსახვაში არსებობენ, ფერადი მოზაიკის პრინციპით, სცენაზე სხვადასხვა კომპოზიციებს ქმნიან. შტრაუსის უკუდავი კლასიკის შემსრულებლებს ერთგვარი “მონინალმდეგე” გამოუჩნდება სათვალეებიანი ბეზის სახით (მსახიობი მარი კიტია), რომელიც კლასიკური ბალეტის ნინალმდეგია და ვალსის შესრულებას “კანკანის” ფორმით იწყებს. ბეზის ამ აზრის მოხვევა პატარა ბალერინებისთვის სურს, თუმცა არაფერი გამოსდის და ყველაგან მიტოვებული რჩება, მართლაც, კლასიკა ხომ არასდროს ხუნდება. გარდა ამისა, პატარა ბალერინებს “დიდი ვალსის” ათვისებში ოპერის სოლისტი ირაკლი მენგლაიაც ეხმარებოდა.

აღსანიშნავია ამ საღამოს დამდეგული ქორეოგრაფის – თამაზ ვაშაკიძის (ქორეოგრაფიული სასწავლებლის სამხატვრო ხელმძღვანელი) ნაშრომი. მან ხომ თავის კოლექციას – მესტრო ბალანჩინს ამით ერთგვარად პატივი სცა და ქედი მოუხარა. მართალია, “იუნესკომ” 2004 წელი ბალანჩინის წლად გამოაცხადა და მესტროს 100 წლისთავი ზოგიერთმა ქვეყანამ უკვე აღნიშნა, მაგრამ საქართველომ და კერძოდ, უფულო, დანერგულმა და მიტოვებულმა ქორეოგრაფიულმა სასწავლებელმა ეს მხოლოდ 29 თებერვლი შეძლო. “ასეთ გაჭირვებაში მყოფი ამდენს ახერხებთ და მატერიალურად გამართლები რომ ვიყოთ, წარმოიდგინეთ რას

რეჟისორიაზე

ვიზამდით” – მითხრა თამაზ ვაშაკიძემ. გარდა ამისა, ჩვენი საუბარი საბალეტო ფელოენების სხვა საკითხებსაც შეეხო: “ჩემი ოცნებაა საქართველოში შეიქმნას ძლიერი საბალეტო დასი, სადაც ქორეოგრაფიულ-დამთავრებული ბავშვი მოყვარა საფუძველი, მეორემ – მამაკაცის ცეკვა შექმნა.

და კიდევ, ფრანსუა მიტერანის პრეზიდენტობის დროს, საფრანგულ

ნაწილობრივ

რიჩარდსმა სიკვდილი დაამარსხა

საინტერესო დასკვნები გაახმაურა პატივსაცემმა ამერიკელმა გენოზოლოგმა დევიდ დემკომ. მეცნიერმა, რომელმაც ყურადღებით შეისწავლა “როლინგ სტოუნზის” ცნობილი გიტარისტის კეიტ რიჩარდსის ცხოვრების სტილი, გამოთვალა, რომ მუსიკოსი თურმე რვა წლის გარდაცვლილი უნდა იყოს. “რიჩარდსი 52 წლის ასაკში უნდა გარდაცვლილიყო, - ამბობს დემკო, - მე თვითონ მიჭირს, ავხსნა, როგორ იცოცხლა ამდენ ხანს! ჩემს ხელთ არსებული ყველაწილი მონაცემის მიხედვით, მას, უბრალოდ, არ შეეძლო სიცოცხლე. ვერ ვხვდები, როგორ მოახერხა რიჩარდსმა ეს”, - გაცხადებულა მეცნიერი.

რაც შეეხება მუსიკოსს, აღმოჩნდა, რომ კეიტ რიჩარდსიც

გაოგნებულია საკუთარი სიცოცხლისუნარიანობით – მიღებული ნარკოტიკებისა და მონწილის ნიკოტინის რაოდენობის მიუხედავად, იგი ხომ ცოცხალი და ენერგულია!

მეცნიერმა დემკომ საზოგადოებას სხვა ცნობილი მუსიკოსების მოსალოდნელი აღსასრულის შესახებაც აუწყა. კერძოდ კი, მისი აზრით, ოზი ოზბორნი 65 წლამდე იცოცხლებს, უიტნი ჰიუსტონი – 59 წელს; მაიკლ ჯექსონი – 76 წლის ასაკში აღესრულება, კორტნი ლავი კი უკანასკნელ დაბადებულს დღეს 62-ედ აღნიშნავს. მეცნიერის მტკიცებით, ვარსკვლავებიდან ყველაზე მეტს სტინგი მიაღწევს. ცნობილმა ბრიტანელმა მუსიკოსმა დემკოს გათვლებით, 93 წლამდე უნდა იცოცხლოს.

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი იწყება, რომ გარდაიცვალა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, გ. ნერეთელის სახელობის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სემიტოლოგიის განყოფილების გამგე, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ებრაულ-არამეული ფილოლოგიის კათედრის გამგე, გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი. აღმოსავლეთმცოდნე და საზოგადო მოღვაწე, პროფესორი

კონსტანტინე წარბაქიანი
და თანაურდნობის განსვენებულის ოჯახს.

"ოსკარის" ახალი რეკორდი

ირაკლი მახარაძე

"ოსკარის" გლობალური გასართობი, "ოსკარი" კი ბიზნესია". ეს სიტყვები ეკუთვნის ცნობილ ამერიკელ მსახიობსა და რეჟისორს უორენ ბითის და მათ შემარტებში მხოლოდ გულუბრყვილო ან მიაბიტი კაცი თუ შეიტანს ეჭვს. უკვე 76 წელია, რაც ამერიკის კინოაკადემია (ამერიკის კინოხელოვნებისა და მეცნიერების აკადემია AMPAS) აჯილდოებს რჩეულთა ამ ყველა კინემატოგრაფისათვის სახელმწიფო ჯილდოთ, მაგრამ უკანასკნელი ათწლეულების გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ აკადემია ხშირად აჯილდოებს ისეთ ფილმებს, რომელთაც ხელოვნებასთან ცოტა რამ აქვთ საერთო.

ამჯერადაც აკადემიამ თერთმეტი ოსკარი არგუნა პიტერ ჯექსონის ფილმს "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება", უპრიალი იქნება რომ გვეთქვას, ტრილოგიის სამივე ფილმს ერთად სტუდიის საღაროში უზარმაზარი თანხების შეტანისათვის. პოლიფუნქციური "ოსკარების ფაბრიკას" უწოდებდნენ, სადაც ყველა ნიჭიერადამიანს შეეძლო კინო-ოლიმპის დაპყრობა, სადაც იქმნებოდა მსოფლიო დონის შედეგები, დღესდღეობითაც პოლიფუნქციურ ბაზა მსოფლიო კინოლიდერად, თუმცა ბოლო ხანებში ის უფრო მასობრივი მოხმარების საგნების გამომწვევ ფაბრიკას დაემსგავსა, რომელიც გათვალისწინებულია მხოლოდ და მხოლოდ მოგებაზე. ოსკარების ნიაღვრის შემდეგ "მბრძანებლის" მოგება ერთი ორად გაიზარდა ვიდუკასტების, სათამაშოების და უამრავი სხვა სუვენირის ხარჯზე და როგორც პრაქტიკა გვიჩვენებს, ეს მოგება უფრო მეტი იქნება, ვიდრე სამივე ფილმის მიერ მოტანილი შემოსავალი. ამ შემთხვევაში მეორდება ისეთი ბლოკბასტერების ბედი, როგორიცაა "ბენ-ჰური" და "ტიტანიკი", ამ საეჭვო ღირებულების ფილმებმა 1959 და 1997 წ. 11-11 "ოსკარი" დაიმსახურეს, რამაც უამრავი კინოს მოყვარული და პროფესიონალი განაცვიფრა. მაგრამ "მბრძანებლის" მიღწევა უფრო შთამბეჭდავი იმით, რომ მან იმდენივე "ოსკარი" მიიღო, რამდენზედაც წარდგენილი იყო.

"ოსკარების" ისტორიას რომ გადავლოთ თვალი, უამრავი ასეთივე უცნაურობების მოწმენი გახდებით: ბევრი უდიდესი რეჟისორი, მსახიობი თუ სხვა კინომოღვაწე იხე წავიდა ამ ქვეყნიდან, რომ "ოსკარი" არ მიუღია (ამ შემთხვევაში, არ გვუფლისხობს საპატიო "ოსკარს"), რომელი ერთი ჩამოვთვალო: ალფრედ ჰიჩკოკი, რიჩარდ ბერთონი, ჩარლი ჩაპლინი, ორსონ უელსი და მრავალი სხვა.

"ოსკარის" დაწესების იდეა 1928 წელს კინომანგანტმა ლუის ბ. მაიერმა წამოაყენა. სკულპტურის შექმნა დაავალეს კინოკომპანია "მეთრო გოლდვინ მაიერის" (MGM) მხატვარს სედრიქ გიბონს. მან პრიზის ჩანახატი ერთ-ერთი კრების დროს გააკეთა. ესკიზი მოინიშნეს, უმუშევარმა მოქანდაკემ ჯორჯ სტენლიმ სამუშაო 500 დოლარად შეასრულა. ასე იაფი დაჯდა ეს 34 სანტიმეტრიანი სკულპურა, რომლის ნათლიად, უტყუარი ცნობებით ითვლება აკადემიის ბიბლიოთეკარი მარგარეტ ჰერიტი. სკულპტურა რომ წახა, მან წამოიძახა: "ღმერთო, როგორ ჰგავს ბიძაჩემ ოსკარს!" ერთი უფროსი წერდა ამის შესახებ: "რა კარგია, რომ მის ბიძას არბოვასთი არ ერქვაო!" პირველად პრესაში ეს ჯილდო "ოსკარის" სახელით 1934 წელს მოხსენიეს.

აკადემიაში გაერთიანებულია ხუთი ათასამდე ადამიანი - ამერიკული კინოს გამოჩენილი მოღვაწეები, სულ შექმნილია 13 სხვადასხვა სექცია - რეჟისორების, სცენარისტების, მსახიობების და ა.შ. ყველა სექცია მხოლოდ თავის წარმომადგენელს აძლევს ხმას: რეჟისორები რეჟისორებს, მსახიობები მსახიობებს... ბოლოს კი ყველანი ერთად ირჩევენ წლის საუკეთესო სურათს.

"ოსკარით" დაჯილდოებაში ნურასოდეს წუ ეძებთ რაიმე კანონზომიერებას, რადგან ხშირად წარმატება დამოკიდებულია პოლიტიკურ სიტუაციაზე, ამა თუ იმ პრეტენდენტის პიროვნულ თვისებებზე და მრავალ სხვა გარემოებაზე. პრესაში ბევრს წერდნენ სოფია კოპოლაზე, როგორც პირველ ქალ რეჟისორზე, რომელიც წარდგენილია "ოსკარზე". მისი ფილმი "თარგმანში დაკარგულნი" არის წყნარი, დინამიკის მოკლებული ფილმი, რომელიც გადაღებულია იაპონიაში და წაგავს იაპონური ჩაის მომზადების ცერემონიას. რატომაც კინოაკადემიის კოსებმა კოპოლა ჩათვალეს "ოსკარის" ნომინაციის ღირსად, ეჭვი მაქვს, რომ აქ მთავარი როლი მისმა სახელგანთქმულმა მამამაც ითამაშა, თუმცა სოფია კოპოლას

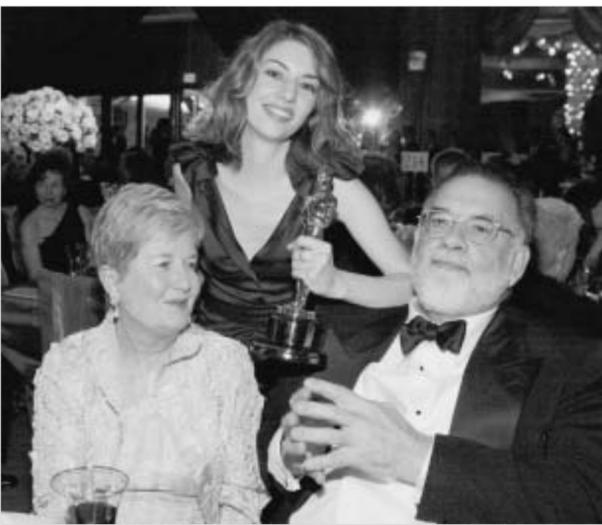
შოუს მასპინძელი ბილი კრისტალი

მთავარი "ოსკარების" მფლობელი ოთხეული

რეკორდსმენი პიტერ ჯექსონი

კომპლემის ოცახი მორიგ "ოსკარს" ზეიმობს

რეჟისორის ნომინაციაში ბედმა უმჯუნა, იგი მაინც დაასაწყურეს "ოსკარით" ორიგინალური სცენარისათვის. (შეგახსენებთ, რომ თავის დროზე საუკეთესო რეჟისორის ნომინაციისათვის ბარბრა სტრეიზანდი ბრწყინვალე დრამისათვის "მოქცევის პრინცი" არც კი წარუდგენიათ).

ასეთი მაგალითების მოყვანა უსასრულოდ შეიძლება. თუ დააკვირდებით, პოლიფუნქციური რატესობას ანიჭებენ იმ მსახიობებს, რომლებიც თამაშობენ ავადმყოფებს, ხეობრებს, ინვალიდებს ან კიდევ მონებს. დიდ უპირატესობას ანიჭებენ აგრეთვე მსახიობებს, რომელნიც ისე არიან დამახინჯებული გრიმით, რომ მათ ვერც კი იცნობთ. მაგალითად, ნიჟოლ ქიქმანი "საათებში" და წლეწანდელი ლაურეატი შარლიზ თერონი (თუმცა მუწვი კინოს დიდ მსახიობს, გრიმის დიდოსტატ ლონ ჩეინის, რომელიც, მგონი, თავისი ნამდვილი სახით ეკრანზე არც კი გამოჩენილა, "ოსკარი" არ ღირსებდა, ისე წავიდა ამ ქვეყნიდან).

ძალიან გამიკვირდა, როცა მაკაცის საუკეთესო როლისათვის "ოსკარით" დაჯილდოვდა შონ პენი, ჩემი აზრით, ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეული ამერიკელი მსახიობი, რომელიც თავისი ანტი-საომარი გამოთქმებითა და ქცევით აღიზიანებდა ამერიკულ ისთებლიშმენტს, მაგრამ, როგორც იტყვიან, სამართალმა პური ჭამა.

რაც შეეხება თვით ცერემონიას, შოუ წლიდან წლად უარესდება, უფრო სწორად კი იქ ახალი არაფერი ხდება და ამჯერადაც ყველაზე ნათელი წერტილი შოუს წამყვანი ბილი კრისტალი გახლდათ.

"ოსკარით" დაჯილდოებულია სრული ნუსხა (2003 წ.)

საუკეთესო მამაკაცი მსახიობი: შონ პენი "მისტიკური მდინარე";

საუკეთესო მამაკაცი მსახიობი მეორეხარისხოვან როლში: ტიმ რობინსი "მისტიკური მდინარე";

საუკეთესო მსახიობი ქალი: შარლიზ თერონი "მონსტრი";

საუკეთესო მსახიობი ქალი მეორეხარისხოვან როლში: რენე ზელვეგერი "ცივი მთა";

საუკეთესო ანიმაციური სრულმეტრაჟიანი ფილმი: "იპოვე ნემო", ენდროუ სტენტონი;

საუკეთესო მხატვრული დადგმა: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო ოპერატორული ნამუშევარი: "ზღვის მბრძანებელი";

საუკეთესო კოსტიუმების დიზაინი: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო რეჟისურა: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო დოკუმენტური სრულმეტრაჟიანი ფილმი: "ომის ნისლი", ეროლ მორისი და მაიკლ ვილიამსი;

საუკეთესო დოკუმენტური მოკლემეტრაჟიანი ფილმი: "ჩერნობილის გული", მერიენ დელიო;

საუკეთესო მონტაჟი: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო უცხოენოვანი ფილმი: "ბარბაროსული შემოტევა", დენის არკანი (კანადა);

საუკეთესო მაკიაჟი: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო მუსიკა (პარტიტურა): "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება", ჰოვარდ შორი;

საუკეთესო მუსიკა (სიმღერა): "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება", Into the West, მუსიკისა და ტექსტის ავტორები: ჰოვარდ შორი, ფრენ უოლში და ენი ლენოქსი;

საუკეთესო ფილმი: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

საუკეთესო მოკლემეტრაჟიანი ფილმი (ანიმაციური): ჰარვი კრამპეტ, ადამ ელიოტი;

საუკეთესო მოკლემეტრაჟიანი ფილმი: "ორი ჯარისკაცი", ერონ შნაიდერი და ენდრიუ სექსი;

ხმის მონტაჟი: "ზღვის მბრძანებელი";

ხმის მიქსინგი: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

ვიზუალური ეფექტები: "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

სცენარი (ადაპტირებული): "ბექდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება";

სცენარი (ორიგინალი): "თარგმანში დაკარგული", სოფია კოპოლა;

საპატიო ჯილდო: ბლეკ ედვარდსი;

სკაილი

კომბა.GE

კომბა ყუბანეიშვილი

ცხარე ცრემლდადენილები, გამოცხადდნენ დევილები.

მის საქართველო - ირინა ონაშვილი მწერალთა კავშირშიც - მაცვალა გონაშვილი.

პრალა გვეშველება.

ტყავისტუფლება თავისუფლება.

გაეროს ეგვიტ ფულები შევიდით, ნითელი ვარდებით ტყვეებად ბარდებით,

შევიცვალეთ კრიშა, მოვიცილეთ ხანდრა, პრეზიდენტი მისა, დედოფალი სანდრა.

პალატა კი ვაჭრის ჩავაბრეთ ეროსს, ფულს რომელიც ვაჭრის და კოტემაც წეროს.

დაბადებული მინდიათ, უკვე იქამდე დავედით, რომ ევროპისკენ მივიდევართ და აზიაში ჩავედით.

ლამით ვარსკვლავებით დროა მოჭედული, დღისი გადმოგვცქერის ზეცა მოწმენილი, რომლის მიღმაც არის ალბათ სხვა სამყარო, კავშირს რომელთანაც ცვდილობ დავაწყარო.

ხალხი არის ძირითადად მშობრები, იშვიათად თუ შეგხვდება მამაცი და მანამდე დარჩებიან მშვიდები, სანამ მართავს სახელმწიფოს ზარმაცი.

თქვენ მითხარით ფული როგორ ვიშოვო, ისე, თავი რომ არ გავიდმოვო.

ვინმესთან რომ რამის მივალ სათხოვრად, თავს მაშინვე ვგრძნობ საბრალო მათხოვრად.

საყვარელო მკითხველო ჭკუა მინდა გითხელო.

ლექსები ჩემი ჰობია, სტროფის რითმით ვარ ამკლები და ცოტა მეტ ფულს ვიბობა, მექონდეს ცოტათი ნაღლები.

მართალია, ტატიშაე აკულეზია და პიცუნდამი არა, მაგრამ მთვრალი აფხზია კრაკადილზე უარესია.

თავისუფლებაა ვაზრებული აუცილებლობა. თავისუფლებას ვერ იპოვი, თუ ვერ დაკარგე. თავისუფლება ღმერთებს გვატოლებს. თუ იმას ვერ ამბობ, რასაც ფიქრობ, მაშინ იმის თქმა მოგიწევს, რასაც არ ფიქრობ. თავისუფლება შექმნილია, რომლის სამივე შუქი ანთებულია, თავისუფლება შესაძლებლობაა, გამოთქვა აზრი სახიფათო მხოლოდ აკრძალული სიტყვაა ლაპარაკი და ნერა ყველაფრის შეიძლება, რასაც ფიქრობ, ოღონდ ფრთხილად უნდა იფიქრო. ჭკვიანი ხალხი სახიფათო დროს არაფერს არ ლაპარაკობს. მაგრამ შემარტი თავისუფალი მაშინ ხარ როცა არაფერი გაქვს დასაკარგი.

საცოტაობა

ის არ იქნება ურია, ისეთი უსაქმურია.

მომავალი ნათელი, რასაც მოელის ქართველი. მე კი დასკვნამდე მივედი, რომ მთავარია, იმედი. დალილი უიმედობით, მხოლოდ მომავალს ვენდობით.

ჯერაც გადაუწყვეტელი ჩვენი ანჟო უწყვეტელი.

ვაშინგტონშიც ჩავა გმირი, რომ ჩვენ მოგვეცეს ჯამაგირი.

სოროსში შევეცერთი.

გზად წერტილებმა თუ მოკლეს, წრფე მანძილს გადის უმოკლესს.

მე როგორ მოვალ ღამის შოუში, ყველა უნიჭო თუ შემოუჭვი.

ფესხურთი

ვინ არის ეს პატარა ქაცი?

ალენ ყირესი პარასკევს ჩამოფრინდება თბილისში და ორწლიან კონტრაქტს გააფორმებს

აკა ღონია

უკვე ხუთი თვეა, რაც ქართველი გულშემმატიკვიარი ეროვნული ნაკრების მწვრთნელის მოლოდინშია. ალბათ, ამ გაურკვევლობას ახლა დაესმება წერტილი – როგორც იქნა, საქართველოს ნაკრების მწვრთნელის ვინაობა გაირკვა.

მიშელი აფერისტი აღმოჩნდა

ქვეყნის უპირველესი გუნდის თავკაცის პოსტზე უამრავი ვაკარი სახელდებოდა, თუმცა, ვითარებაც მეტიმეტად ხშირად იცვლებოდა. თითქოს გადამწყვეტილი ამბავი იყო, რომ ნაკრებს ფრანგი ანრი მიშელი ჩაუდგებოდა სათავეში. ის თბილისსაც სტუმრობდა და პირობაც დადიო, რომ მერაბ ფორდანიას გათავისუფლების შემდეგ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციასთან კონტრაქტს გააფორმებდა. სფფ-ის პრეზიდენტი თავის სამუშაო ადგილს დაუბრუნდა, მაგრამ მიშელმა ზურგი ვაკეკცია. მიშელთან მოლაპარაკებების ჩამოლაში ფეხბურთის ფედერაციას ბრალი არ მიუძღვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს ფაქტი არ ხმაურდება, ჩვენთვის კარგად არის ცნობილი, რომ მიშელმა სულ უკანასკნელ მომენტში უარი თქვა საქართველოში მოღვაწეობაზე. თბილისში ჩამოსვლა, სფფ-თან მოლაპარაკებები და ყველა დეტალზე შეთანხმება იყო ანრი მიშელის ტრიუკი, რომელიც მან პირადი საქმეების მოსაგარეზღად მოაწყო. საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციისთვის მოვალეობით გახდა ცნობილი, რომ პარალელურად ანრი მიშელი დონეის "შაბარტთან-აც" აწარმოებდა მოლაპარაკებებს. ფედერაციამ იქცეოთ, რომ მიშელი მაროკოს "რაჯა კასაბლანკადან" წამოსვლას სულაც არ აპირებდა. მან მოლაპარაკებები წამოიწყო ქართველებთან, უკრაინელებთან და ამით მაროკოელებს დაანახა, რომ მასზე დიდი მოთხოვნილებაა. ამის შემდეგ "რაჯა კასაბლანკას" ხელმძღვანელობას, ალბათ, ხელფასის გაზრდა მოსთხოვა...

ცხადია, ამ ვერსიის უტყუარობაზე თავს ვერ დადებთ, ამის შესახებ თავად მიშელთან არ გვიხატებია, მაგრამ ეს ყველაფერი ძალიან ახალა სიმართლესთან. ამას თავად ბაიხამ თუთუმელუს რეაქციაც ადასტურებს. თურქი ავტენტი თვეების განმავლობაში ცდილობდა, ჩვენი ფედერაცია ანრი მიშელის კანდიდატურაზე დაეთანხმებინა. თუთუმელუმ სანადვლს მიაღწია და სარფიანი საქმის გაჩარხიდან სულ ერთი ნაბიჯით იყო დაშორებული. ფორდანიას გათავისუფლების შემდეგ კი, როდესაც ანრი მიშელს თავისი საბოლოო თანხმობა უნდა დაედასტურებინა, თუთუმელუს უარი სტკიცა. თურქი ავტენტი თბილისში ჩამოვიდა და სფფ-ის წარმომადგენლებს ეუბნებოდა, წარმოდგენა არა მაქვს, რა დემარტო მიშელსო...

ფელის მოყვარული ბიშოვეცი

მიშელის უარყოფითმა პასუხმა სფფ ახალი კანდიდატის ძიების აუცილებლობის წინაშე დააყენა. მერაბ ფორდანიამ პრესკონფერენცია გამართა და დაასახელა ორი მწვრთნელი, რომელთაგან ერთ-ერთი აუცილებლად გახდებოდა საქართველოს ნაკრების თავკაცი. უკრაინელი ანატოლი ბიშოვეცი და ფრანგი ალენ ყირესი. რამდენიმე დღეში ჩვენი ვარაუდი გამართლდა და ბიშოვეცი "99 პროცენტით საქართველოს ნაკრების მწვრთნელად" გამოცხადდა.

სამწვრთნელო ასპარეზზე დიდი წარმატებებით ვერც ერთი მათგანი ვერ დაიკვებინა, თუმცა, ბიშოვეცს ქართველი გულშემმატიკვირები მაინც ფრანგ

ყირესს ამჯობინებდნენ. ამიტომაც ბიშოვეცის "თითქმის დანიშნავ" ბევრი გაანბნოდა. ხომ იცით ქართველების ამბავი? – ჩვენ ამოჩვენება ვიცით. სულ რომ ვარსკვლავებს წყევტდეს ციდან, საბჭოთა ალარაფერი გვიღა, ცხადია, არც მწვრთნელი. არადა, ბიშოვეცის სამწვრთნელო დასახურებები ცოტათი, მაგრამ მაინც აღემატება ყირესის მიღწევებს. ფრანგს საერთოდ არაფერი მოუვია, ბიშოვეცმა კი 1988 წელს საბჭოთა კავშირის ნაკრებს ოლიმპიური ოქრო მოაპოვებინა. თუმცა, ეს იყო და ეს. ბიშოვეცს მეტი არაფერი მოუვია. საბჭოთა კავშირის პირველი ნაკრებიდან ქვესი მატჩის ზედმიზეზ წაგების შემდეგ გადაეცეს, ამჟამად კი პოდმოსკოვის "ზიმის" ვიცე-პრეზიდენტად მუშაობს.

ბიშოვეცი ცნობილია, როგორც ამბიციური, ცუდი ხასიათის, ბოლბა დანაიანი. ის არ უყვართ მის მშობლიურ უკრაინაში. არც რუსეთში ესატყვათ გულზე. ამბობენ, რომ უსაზღვროდ უყვარს ფული და ყველა საქმეში სწორედ ფინანსურ საკითხებს უთმობს განსაკუთრებულ ყურადღებას. ამბობენ, მოლაპარაკებების დანერგისთანავე ხახვასმით ამბობს, რომ უყვარს ყველაფერი, რომელსაც ლიმონი ჰქვია, შემდეგ კი სწორედ "ლიმონს" (ანუ მილიონს) მოიხიბვს.

რთი მოხიბლა ბიშოვეცმა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაცია? ალბათ, თავისი ამბიციურობით, სპორტულელო ამბიციურობით. ერთხელ რუსეთის საფეხბურთო კავშირის პრეზიდენტს, ვიარსელ კოლოსკოვს მერაბ ფორდანიასთვის უთქვამს: "ხომ იცი, დასანაზავად მიწებს, მაგრამ, იცოვდე, რომ ყველაზე მაგარია".

ასეა თუ ისე, ბიშოვეცის კანდიდატურა მაინც არ მიიღო საქართველოში. პროტესტი გამოთქვეს გულშემმატიკვირებმა, ზოგიერთმა ფეხბურთელმა და, თურ არ ვცდები, საქართველოს პრეზიდენტმაც.

ფედერაციამ ეს აზრი გაითვალისწინა – ბიშოვეცს უარი უთხრა, მაგრამ ეს უარი იმით არ იყო გამოწვეული, რომ ბიშოვეცმა დიდი ანაზღაურება მოსთხოვა. დაუზუსტებელი ინფორმაციით, უკრაინელი სპეციალისტი არა "ლიმონს", არამედ 600 ათას დოლარს მოითხოვდა.

ალენ ყირესი ჩვენი ახალი იმედი

მას შემდეგ, რაც ბიშოვეცი დღის წესრიგიდან მოიხსნა, მერაბ ფორდანიას მიერ დასახელებული ორი კანდიდატიდან მხოლოდ ერთი, ალენ ყირესი დარჩა. ფორდანიას მოსკოვში ჩავიდა, ბიშოვეცს უარი უთხრა, შემდეგ კი პარიზში გადაფრინდა და მიშელ პლანჩის შეხვედა.

სწორედ მიშელ

პლანჩინი გახლავთ ალენ ყირესის პროტექტი, სწორედ პლანჩინმა შეთავაზა ფორდანიას ეს კანდიდატურა. მართალია, სამწვრთნელო ასპარეზზე მას ჯერ არაფერი მოუვია, მაგრამ, პლანჩინს თქმით, "ძალიან ამბიციური და კარგი სპეციალისტია". პარიზში ყოფნისას ფორდანიას უკვე შეხვდა ყირესი და ყველაფერზე მოუღაპარა.

სფფ-ის პრეზიდენტის თქმით, ყირესთან უკვე ყველა დეტალი გარკვეულია და, ფაქტობრივად, ის უკვე საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელია. კონტრაქტის ფინანსური დეტალი ჯერ უცნობია, თუმცა, ამბობენ, რომ ყირესი ბიშოვეცზე ნაკლებს მოითხოვს.

კონტრაქტი 2006 წლამდე გაგრძელდება. ხელშეკრულების გასაფორმებლად ყირესი პარასკევს ჩამოფრინდება თბილისში. მასთან ერთად საქართველოში დაბრუნდება საფრანგეთში მცხოვრები ვია გურულუცი. საფარულად, "ლე ავისას" და "სტრასბურგის" ყოფილი ფორვარი ალენ ყირესის თანაშემწე იქნება საქართველოს ნაკრებში.

უკვე გადაწყვეტილია, რომ ყირესის დებიუტი შედგება 30 მარტს, მანჩესტერში, როდესაც საქართველოს ნაკრები გერმანიის ახალგაზრდულ გუნდს შეხვდება.

მამ ასე, საქართველოს ნაკრებს 51 წლის ალენ ყირესი უთავაკცებს. ქართველ გულშემმატიკვიარს კარგად ახსოვს ეს ტანმორჩილი ვირტუოზი, რომელიც 80-იანი წლების საფრანგეთის ნაკრებში პლანჩინის გეგრდით ბრწყინავდა.

ალენ (მეტსახელად "ფიფი") ყირესი 1952 წლის 2 ავგვისტოს დაიბადა საფრანგეთის ქალაქ ლანგონში. ამალით ნახევარმცველი იყო და თავისი კარიერის განხვეობაში "ბორდოს" და "მარსელის" ღირსებებს იცავდა. "ბორდოს" შემადგენლობაში გახდა საფრანგეთის ჩემპიონიც. ეროვნულ ნაკრებში 47 მატჩი ჩაატარა და 6 გოლი გაიტანა. მონაწილეობდა 1982 და 1986 წლების მსოფლიო ჩემპიონატებში. 1984 წელს ევროპის ჩემპიონი გახდა, ხოლო 1986 წელს მუნდილის ბრინჯაოს პრიზიორი.

კარიერის დასრულების შემდეგ ყირესი მწვრთნელი გახდა და "ტულუზას" ჩაუდგა სათავეში. იმხანად ეს კლუბი კარგი ფეხბურთელებით იყო დაკომპლექტებული, თუმცა, ყირესის ხელმძღვანელობით 10 თამაშიდან მხო-

ლოდ 6 ქულის მოგროვება შეძლო. "არადამაყიფიფილი" შედეგების გამო ყირესი "ტულუზიდან" გაათავისუფლეს. ცოტა ხანს წერთიდა "პარი სენ ჟერმენს", თუმცა, ცუდი შედეგების გამო ამ კლუბიდანაც გაუშვეს და მის ნაცვლად პორტუგალიელი არტურ ფორდანიას უკვე შეხვედა ყირესი და ყველაფერზე მოუღაპარა. (კუდი შედეგების მიუხედავად, ყირესი მაინც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობს საფრანგეთის საფეხბურთო წრეებში. მას შემდეგ, რაც როგო ლემერმა დატოვა საფრანგეთის ნაკრების მწვრთნელის პოსტი, მის შემცვლელად სწორედ ყირესს მოიაზრებდნენ, თუმცა, შემდეგ ფრანგებმა ჟაკ სანტინიზე

გააკეთეს არჩევანი.

გასული წლის ნოემბერში ყირესი კონგოს ნაკრების მწვრთნელის პოსტს სთავაზობდნენ, მაგრამ გარიგება არ შედგა.

სამწვრთნელო საქმიანობაში ყირესს, მართლაც, ბევრი აქვს დასამტკიცებელი. იმდრო, ამას ის საქართველოს ნაკრებთან ერთად მოახერხებს. ასეა თუ ისე, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მას მსოფლიოს 2006 წლის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე გასვლა დაუხსნა მიზნად. ყირესის თანხმობა კი იმას უნდა ნიშნავდეს, რომ მას ჩვენი ნაკრებისა და საკუთარი თავის იმედი აქვს. ბოლის და ბოლის, ის ხომ ძალიან ამბიციური და ძალიან მაგარია.

ინფორმაცია

ფეხბურთი. ყაზახეთის მასშხედის ცნობით, საქართველოსა და ყაზახეთის ფეხბურთის ფედერაციებმა მიაღწიეს შეთანხმებას, რომლის მიხედვით 2005 წლის 9 თებერვალს ალმა-ატაში გასამართი მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩი 31 ავგისტოს გაიმართება. ამის მიზეზი რთული კლიმატური პირობებია. "დაწმუნებული ვარ, მომავალი წლის თებერვალში საქართველოს ნაკრების მისაღებად მზად არ ვიქნებით, – განაცხადა ყაზახეთის ნაკრების მწვრთნელმა ლეონიდ პახომოვმა, – წელიწადის ამ დროს ალმა-ატაში და, ალბათ, თბილისშიც თოვლი იქნება".

ფეხბურთი. ბუნდესლიგის "პოლსუმა", რომელიც წლეულს ჩემპიონთა ლიგის საგზურისთვის იბრძვის, კონტრაქტი განწყვიტა ნიგერის ნაკრების ნახევარმცველ სანდი ოლისესთან. ეს გადაწყვეტილება კლუბმა მას შემდეგ მიიღო, რაც ოლისემ "ჰანზასთან" შეხვედრაში, შულაპარაკების შემდეგ თანაგუნდელმა ვაპიდ დაშეშინა თავი ჩაარტყა და ცხვირი გაუტეხა. ამასობაში "პოლსუმა" არ გაუშვია. რეკორდის ავტორი მეკარე რენე ვან დიკი მხოლოდ გახდა. წინა მიღწევა 37 წლის წინათ "კარლსრუემ" დაამყარა – 702 ნუთი.

ფეხბურთი. ლიბიის ლიდერი მუამარ კადაფი აპირებს, ინგლისის პრემიერლიგის კლუბი შეიძინოს. პოლკოვნიკის წარმომადგენლები უკვე აწარმოებენ მოლაპარაკებებს ისეთ ცნობილ კლუბებთან, როგორებიც არიან "ლიდის", "ასტონ ვილა", "მანჩესტერ სიტის", "ვევრტონი" და "პოლტონი". იმის შესახებ, თუ რა თანხის გადახდას აპირებს ლიბიის ლიდერი, ცნობილი არაფერია. თუმცა, ინგლისში გავრცელებული ინფორმაცია, რომ იორკშირში ბაზირებული ფინანსური კონსორციუმის წარმომადგენელმა ბონესტონმა ჰერალდ კრანსერმა, რომელიც "ლიდის იუნაიტედს" შეძენას აპირებს, განაცხადა, რომ კლუბის მთავარი მწვრთნელის პოსტზე გორდონ სტრანანს ევატირებია.

ფეხბურთი. სან-სებასტიანის "რეალ-სოსიედადის" მცველი ავუსტინ არანსაბალი გამოტოვებს ჩემპიონთა ლიგის განმეორებით მერვედფინალურ მატჩს ფრანგული "ლიონის" წინააღმდეგ. კვირას, პრიმერადივიზიონის შეხვედრაში "ალბასეტეს" წინააღმდეგ, ფეხბურთელს ცხვირი გაუტყყდა. ექიმების პროგნოზით, არანსაბალი ორი კვირით გამოვიდა მწყობრიდან.

ფეხბურთი. ესპანეთის ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ინიაკი საესამა განაცხადა: თუ მიკელ არტეტას ეროვნულ ნაკრებში თამაში უნდა, "გლაზგო რეინჯერსი" უნდა დატოვოს. შეგახსენებთ, რომ 2002 წელს 21 წლის ფეხბურთელი "ბარსელონიდან" შოტლანდოორ კლუბში გადავიდა. არტეტას პერსონით მადრიდის "ატლეტიკო" დაინტერესდა.

ფეხბურთი. ლონდონის "ჩელსის" რუმინელმა ფორვარდმა ადრიან მუტუმ განაცხადა, რომ "არსენალთან" სათაო მატჩის წაგების შემდეგ კლუბის პრეზიდენტი რომან აბრამოვიჩი გასახედვლიმ ჩავიდა, რაც მისთვის არ არის დამახასიათებელი. "აბრამოვიჩმა თქვა: "არსენალი" თქვენზე უკეთესია. ახლა თქვენი ტიტულს ვერ მოიგებთ". მუტუმ შენიშნა, რომ აბრამოვიჩი იმედაცრუებული იყო, მაგრამ არა განრისხებული.

ფეხბურთი. ტურინის "იუვენტუსის" მთავარმა მწვრთნელმა მარჩელო ლიპი მურყო ხმებში იმის შესახებ, რომ ლიბიის ლიდერმა მუამარ კადაფიმ მას ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტი შესთავაზა. ლიპი ტურინში მუშაობის გაგრძელებას აპირებს. "დიდი ხანია, კადაფისთან არ მისაუბრია და უახლოეს მომავალში არც ვაპირებ უტხოვთში მუშაობას", – განაცხადა ლიპომ.

ფეხბურთი. ტურინის "იუვენტუსის" მთავარმა მწვრთნელმა მარჩელო ლიპი ოფიციალურად განაცხადებ, რომ ჩვენი მხრიდან არავითარი უკანონო ქმედება არ განხორციელებულა. მართალია, პასუხის გაგზავნა დაგვიანდა, მაგრამ ამას ობიექტური მიზეზები ჰქონდა. ჯერ ერთი, არც მე და არც პრეზიდენტი, მერაბ ფორდანიას თბილისში არ ვიყავით. ჩვენს გარეშე კი ამ დოკუმენტის შედგენა-გაგზავნის უფლება ფედერაციის თანამშრომლებს არა აქვთ. როგორც კი დაგერუნდი მივლინებდნენ, მაშინვე გამოვითვისე ამ ტრანსფერთან დაკავშირებული ყველა მასალა. მათი შესწავლის შემდეგ დავაკვეცი, რომ ყველა საბუთი წესრიგშია. კიდევ ერთი დღე იმისთვის გახდა საჭირო, რომ, ფიფას-ს ახალი მოთხოვნის შესაბამისად, გათავისუფლების ფურცელი ეგრეთ წოდებულ "ფეხბურთელის პასპორტთან" ერთად გაგზავნილიყო. ახლა ყველა საბუთი მზად არის და, როგორც ამისუღაპილის, ისე ალექსიძის გათავისუფლების ფურცლები დღეს გაგზავნიდა. დღესვე მივიღეთ მოთხოვნა ვლადიკავკაზის "ალანიადან". ოსები დარსიელისა გათავისუფლების ფურცლის გაგზავნას ითხოვენ. მის კლუბთან, თბილისის "დინამოსთან" გადავანომიშეხეთ ამ ტრანსფერის დეტალებს და, თუ ყველაფერი წესრიგში იქნა, "ალანიასაც" გაეუგზავნით შესაბამის პასუხს. რაც შეეხება დავას თბილისის "დინამოს" ძველ და ახალ ხელმძღვანელობას შორის, მიმანია, რომ ეს საკითხი ლაიდ რჩება", – ასეთია ფედერაციის ოფიციალური პოზიცია.

ფეხბურთი. "5 მარტიდან გენერალური მდივანი აღარ ვიქნები. ძალისხმევა არ დამიშურდება, ყველაფერი გავაკეთე, რაც შემიძლია და მიმანია, რომ ჩემი შესაძლებლობებით ამ პოსტზე ამოვსდე. 55 წლის ვაგედი და, დროა, ასეთ აქტიურ საქმიანობას წერტილი დაუყუდა. თუმცა,

როლარია ნაპიდა!

ევ უკანონო კამპანიის წამოწყებად მიანათა.

"საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სახელით ოფიციალურად ვაცხადებ, რომ ჩვენი მხრიდან არავითარი უკანონო ქმედება არ განხორციელებულა. მართალია, პასუხის გაგზავნა დაგვიანდა, მაგრამ ამას ობიექტური მიზეზები ჰქონდა. ჯერ ერთი, არც მე და არც პრეზიდენტი, მერაბ ფორდანიას თბილისში არ ვიყავით. ჩვენს გარეშე კი ამ დოკუმენტის შედგენა-გაგზავნის უფლება ფედერაციის თანამშრომლებს არა აქვთ. როგორც კი დაგერუნდი მივლინებდნენ, მაშინვე გამოვითვისე ამ ტრანსფერთან დაკავშირებული ყველა მასალა. მათი შესწავლის შემდეგ დავაკვეცი, რომ ყველა საბუთი წესრიგშია. კიდევ ერთი დღე იმისთვის გახდა საჭირო, რომ, ფიფას-ს ახალი მოთხოვნის შესაბამისად, გათავისუფლების ფურცელი ეგრეთ წოდებულ "ფეხბურთელის პასპორტთან" ერთად გაგზავნილიყო. ახლა ყველა საბუთი მზად არის და, როგორც ამისუღაპილის, ისე ალექსიძის გათავისუფლების ფურცლები დღეს გაგზავნიდა. დღესვე მივიღეთ მოთხოვნა ვლადიკავკაზის "ალანიადან". ოსები დარსიელისა გათავისუფლების ფურცლის გაგზავნას ითხოვენ. მის კლუბთან, თბილისის "დინამოსთან" გადავანომიშეხეთ ამ ტრანსფერის დეტალებს და, თუ ყველაფერი წესრიგში იქნა, "ალანიასაც" გაეუგზავნით შესაბამის პასუხს. რაც შეეხება დავას თბილისის "დინამოს" ძველ და ახალ ხელმძღვანელობას შორის, მიმანია, რომ ეს საკითხი ლაიდ რჩება", – ასეთია ფედერაციის ოფიციალური პოზიცია.

"5 მარტიდან გენერალური მდივანი აღარ ვიქნები. ძალისხმევა არ დამიშურდება, ყველაფერი გავაკეთე, რაც შემიძლია და მიმანია, რომ ჩემი შესაძლებლობებით ამ პოსტზე ამოვსდე. 55 წლის ვაგედი და, დროა, ასეთ აქტიურ საქმიანობას წერტილი დაუყუდა. თუმცა,

"საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სახელით ოფიციალურად ვაცხადებ, რომ ჩვენი მხრიდან არავითარი უკანონო ქმედება არ განხორციელებულა. მართალია, პასუხის გაგზავნა დაგვიანდა, მაგრამ ამას ობიექტური მიზეზები ჰქონდა. ჯერ ერთი, არც მე და არც პრეზიდენტი, მერაბ ფორდანიას თბილისში არ ვიყავით. ჩვენს გარეშე კი ამ დოკუმენტის შედგენა-გაგზავნის უფლება ფედერაციის თანამშრომლებს არა აქვთ. როგორც კი დაგერუნდი მივლინებდნენ, მაშინვე გამოვითვისე ამ ტრანსფერთან დაკავშირებული ყველა მასალა. მათი შესწავლის შემდეგ დავაკვეცი, რომ ყველა საბუთი წესრიგშია. კიდევ ერთი დღე იმისთვის გახდა საჭირო, რომ, ფიფას-ს ახალი მოთხოვნის შესაბამისად, გათავისუფლების ფურცელი ეგრეთ წოდებულ "ფეხბურთელის პასპორტთან" ერთად გაგზავნილიყო. ახლა ყველა საბუთი მზად არის და, როგორც ამისუღაპილის, ისე ალექსიძის გათავისუფლების ფურცლები დღეს გაგზავნიდა. დღესვე მივიღეთ მოთხოვნა ვლადიკავკაზის "ალანიადან". ოსები დარსიელისა გათავისუფლების ფურცლის გაგზავნას ითხოვენ. მის კლუბთან, თბილისის "დინამოსთან" გადავანომიშეხეთ ამ ტრანსფერის დეტალებს და, თუ ყველაფერი წესრიგში იქნა, "ალანიასაც" გაეუგზავნით შესაბამის პასუხს. რაც შეეხება დავას თბილისის "დინამოს" ძველ და ახალ ხელმძღვანელობას შორის, მიმანია, რომ ეს საკითხი ლაიდ რჩება", – ასეთია ფედერაციის ოფიციალური პოზიცია.

"5 მარტიდან გენერალური მდივანი აღარ ვიქნები. ძალისხმევა არ დამიშურდება, ყველაფერი გავაკეთე, რაც შემიძლია და მიმანია, რომ ჩემი შესაძლებლობებით ამ პოსტზე ამოვსდე. 55 წლის ვაგედი და, დროა, ასეთ აქტიურ საქმიანობას წერტილი დაუყუდა. თუმცა,

კა, ფეხბურთიდან მაინც არ მივიდვარ. ჩემს მიერ დაარსებულ კაზი ასათიანის სახელის საერთაშორისო საბავლიკოქმედ ფონდში ვიციკე-პრეზიდენტის თანამდებობაზე ვიქნები", – სედიან ნოტბის შეიცავდა ჩოლარის მონოლოგი, თუმცა, გენმდივანმა უარყო, თითქოს გული სწყლება თანამდებობის დატოვების გამო.

"ეს უპირდად ჩემი არჩევანია. ფორდანიას ცდა არ დავულოა, რომ გადადგომოქმედი თანამდებობის დატოვება. ამ პოსტზე ჩემი საქმიანობის შედეგებს თუ გადავხედავ, კმაყოფილებით ვიყავი.

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ახალი ოფისი, ეროვნული ნაკრებისთვის დასავლური სტანდარტების შესაბამისი საწვრთნელო ბაზა, სტრანსპორტო საშუალებები, ფინანსური დახმარების პროგრამები – "გოლი", "გოლი-2", "შეითორიკი", რომლებიც, ქვეყანაში გავითარებული არასტანდარტული მოვლენების მიუხედავად, არ შეფერხებული ყველაფერი ამის განხორციელებაში, შემოიღია ვთქვა, არცთუ მოკრძალებული წელიწადი მაქვს შეტანილი. ასრენი, საკუთარ თავთან სასაცველური აპრენი გადავხედავ, კმაყოფილებით ვიყავი.

არ სინდისთან ბატონი ვალერი. ან უკვე ყოფილი "გენსეკი" ხელცარიელი არ მიდის, უფრო სწორად, ხელცარიელი არ ტოვებს პოსტს. ვალერი ჩოლარის ახლანახან დაბრუნდა მიდენებისად, ის გახლავთ უფუფას შტაბბინაში, სადაც გადამწედა, რომ უფუფას საბუთისთვის თარიღთან, დაარსებულ 50 წლისათვის დაკავშირებით, საქართველო საოუბილეო გრანტს – 1 მილიონ შვეიცარიულ ფრანკს მიიღებს. ეს დახმარება მიზნობრივია და ჩვენს ქვეყანაში მიწვევებურის მიუდებლის მწველებლას მიხმარდება.

მიხილ ახიგვილი

ვალერი ჩოლარია გადადგა! ფედერაციის ან უკვე ყოფილა მეორე პირმა დაადასტურა, რომ ეროვნული ნაკრები უმწვრთნელოდ აღარ არის – მომდევნო ორი წლის განმავლობაში მას ფრანგი ალენ ყირესი უხელმძღვანელებს. "საკითხი, პრაქტიკულად, გადაწყვეტილია. კონტრაქტის ყველა პირობა, ყველა ნიუანსი შეთანხმებულია. ამ დღეებში ყირესი თბილისში ჩამოვა და კონტრაქტზე ხელს მოაწერს. ჩამოსვლის ზუსტ თარიღს ვერ დავისახებელი. ვფიქრობ, იგი "არზენას" პარიზი-თბილისის რეისით ჩამოფრინდება. ეს რეისი კი ორშაბათობით და პარასკეობით სრულდება. ასე რომ, შესაძლოა, ყირესი 5 მარტს ჩამოფრინდეს, სამ დღეში ყველა საკითხი მოაგვაროს და 8 მარტს უკან გაბრუნდეს. ეს საბუთი საქმეცაა, რადგან 30 მარტს საქართველოს ნაკრებს გერმანიის ოლიმპიურ ნაკრებთან დადგვილი აქვს ამხანაგური მატჩი, რომელიც მანკეიმში გაიმართება. მას-პინძლებმა გავთხოვეს, რომ ყველა სტუმრის ვინაობა ვაცნობოთ. მოსამზადებელია ვიზემი ფეხბურთელებისთვის", – განაცხადა ჩოლარმა, რომელიც კმაყოფილებას არ მალავს, რომ არჩევაში ყირესზე შეჩერდა. მისი თქმით, ალენ ყირესი მალალი კვალიფიკაციის სპეციალისტია, აშკარად მოძალეული ამბიციუბით. ამით მწვრთნელის თემა ამოიწურა და გენმდივანი გადავიდა იმ კონტრეტულზე, რომელიც საფეხბურთო კლუბთბილისის "დინამოსა" და სფფ-ს შორის სატრანსფერო ნიადაგზე აღმოცენდა. შეგახსენებთ, რომ ფედერაციამ კიევის "დინამომ" გადასულ ამისუღაპის გათავისუფლების ფურცლის, ანუ სატრანსფერო სერტიფიკატის გაგზავნა დაუხედავია, არც თბილისის "დინამოს" ხელმძღვანელობამ კლუბის წინააღმდეგ

რეპორტი

რუსი მოდის...

საქართველოს ნაკრები მნიშვნელოვანი მატჩისთვის ლეგიონერებით იცემა

პაატა თოთაძე

ოთხი დღეც და საქართველოს მორაგბეთა ნაკრები წლებანდელ სეზონში ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მატჩს ჩაატარებს. რამდენიც არ უნდა ითქვას, მატჩს განსაკუთრებული მნიშვნელობა არა აქვს, რუსეთთან დაპირისპირებას სხვა დატვირთვა აქვს.

ამას მწვრთნელეებიც გრძობენ და ამიტომაცაა, რომ არჩევანი, ძირითადად, საფრანგეთში მოზურთალებზე გააკეთეს. თანაც, მათ კვალიფიკაციასაც ხომ წარმოჩენა სჭირდება, თორემ, რა გამოდის – “არაკვალიფიციური” სორელების ნახვლის შემდეგ გუნდმა პორტუგალიას და ესპანეთს ვერ მოუწო. გუნდის აწყობა ხანგრძლივი პროცესია და მისი ჩამოყალიბების პერიოდში არადადამაკმაყოფილებელი შედეგებისაც არ უნდა შეგვეშინდეს, მაგრამ ისეც არ უნდა მოხდეს, რომ პორტუგალიისა და ესპანეთის ძლევა სანატრელი გაგვიხდეს.

გუშინ ნაკრები სრული შემადგენლობით შეიკრიბა – ქართულ კლუბებში მოთამაშეებს 14 ლეგიონერი შეუერთდა. ბორჯღალოსნები, ტრადიციისამებრ, მცხეთაში დაბანაკდნენ, შეზოხლად, საგურამოში კი დღეები ორჯერ ვარჯიშობენ.

როგორც მოსალოდნელი იყო, წინა მატჩებისგან განსხვავებით, შემადგენლობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა. შერკინება, ორი მორაგბის გარდა, მთლიანად ლეგიონერებით დაკომპლექტდა. ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ ბორჯღალოსნთა შორის გამოჩნდა მეველად მთიულიშვილი. ნაკრებს დაუბრუნდა გამოჯანმრთლებული პალიკო ჯიმშელაძეც, ანუ აქცენტზე კვლავაც საფრანგეთში მოზურთალებზე მეტიდგება. რუსეთთან შესარჩინებელი 22-კაციანი შემადგენლობა კი ამგვარია:

შერკინების პირველი ხაზი – მთიულიშვილი, ზინჩაგვილი, დადუნაშვილი, სუფრაშვილი, ესაკია.

მეორე ხაზი – ზედგენიძე, დიდეშვილი, გორგოჯი

მესამე ხაზი – ილო მაისურაძე, ბო-

საქართველოს მორაგბეთა ნაკრები თანდათან ძველ იერსახეს იძენს

ლაშვილი, ლაბაძე, ურუშაძე

ნახევარმცველები – სამხარაძე, კვიციანი, ჯიშველი, ბარკალაია

სამშობოთხედები – დიდიფაშვილი, ზინჩაგვილი, ანდრეასაძე, გუგავა, ურჯუკაშვილი

მცველი – ხამაშურიძე

შემადგენლობაში მოხვედრილი ლეგიონერების გარდა, რუსეთთან მატჩისთვის გამოიხატებულნი იყვნენ გრეგუარ იაშვილი, გია ჩხაიძე, სოსო ნიკო-

ლაენკო და ლევან ჯავციანი, თუმცა, ოთხივე მათგანი ტრავმირებულია. ძველი ტრავმები ვერ მოშუშეს გოგირძი შელოძიემ და აქცენტზე გიორგაძემ.

რაც შეეხება რუსეთის ნაკრებს, სლავები ობილიის ოპტიმალური შემადგენლობით ესტუმრებიან და ბოლო წლებში განცდილი არაერთი მარცხისთვის რევანშის აღებას შეეცდებიან. თბილისში ჩამოსვლამდე ბოლო რეპეტიცია გამართეს რუსმა ლეგიონერებმა – სერგევეს, გრაცოვისა და რაჩკოვის “მონტკოანმა” “ბაიციუს” უმასპინძლა და 3:19 დამარცხდა. გრაციოვი მცირე ტრავმის გამო ვერ მოხვდა ძირითად შემადგენლობაში, რაჩკოვი მატჩის მიწურულს ჩაერთო თამაშში, სერგევემა კი 80 წუთი დაყო მოედანზე. სტუმართა შორის უკვე მალე ყველა ქულა დიმიტრი იაშვილის ანგარიშზეა – ლელო, რეალობაცია და 4 საჯარიმო.

ნერებმა – სერგევეს, გრაცოვისა და რაჩკოვის “მონტკოანმა” “ბაიციუს” უმასპინძლა და 3:19 დამარცხდა. გრაციოვი მცირე ტრავმის გამო ვერ მოხვდა ძირითად შემადგენლობაში, რაჩკოვი მატჩის მიწურულს ჩაერთო თამაშში, სერგევემა კი 80 წუთი დაყო მოედანზე. სტუმართა შორის უკვე მალე ყველა ქულა დიმიტრი იაშვილის ანგარიშზეა – ლელო, რეალობაცია და 4 საჯარიმო.

კალთბურთი

მასტერკლასი

სანდრო ნაპერიანი

4 ნომერი სამარშრუტო ტაქსი ფილარმონიისა და 51-ე საშუალო სკოლის წინ გაჩერდა. მე და იურა გადმოვადით და ვერის ბაღში, მიხეილ კეკელიძის სახელობის საკალათბურთო დარბაზისკენ წავიდით. ვერის (ოდესღაც კიორვის) პარკი ის ბაღი როდია, სადაც პენსიონერები ჭადრაკს თამაშობენ, ფეხბურთის გულშემატკივრები იკრიბებიან, თბილისის “დინამოს” წარმადგენლებს თუ წარუმატებლობას მიმოიხილავენ, მზრუნველი დედეები ჩვეი ბავშვებს ასეირნებენ, ხოლო შეყვარებული წყვილები ქვევით, ტირიფებთან სხედან. არა, არა და არა! ვერის ბაღი აღარ არის ვალაქტონის და დუმბაძის მუზა; ვერის ბაღი აღარ არის ის ადგილი, სადაც შეიძლება ქალაქის კოლორიტი, ჭეშმარიტი თბილისელები ნახო, დაელაპარაკო ან სიგარეტის მოსაქიდებლად ასანთი სთხოვო. ვერის ბაღი, შეიძლება ითქვას, უცხოების ერთი დიდი “სიტომნიკია”. ეს განცდა არც ჩემთვის და არც იურასთვის ახალი არ არის და ამიტომ ზედმეტი ემოციებისგან თავს ვიკავებ.

როგორც იქნა, მივალწივით კალათბურთის დარბაზამდე. შევედი. იქ კი... იქ ახალგაზრდა, 1987 წელს დაბადებული გოგო-ბიჭები ფერად შორტებს და თეთრი მაისურებს გამოწყობილიყვნენ (მაისურებს “24 საათის” ლოგოც ამშვენებდა) და ნოდარ ქორქიას მასტერკლასს ელოდნენ. ახალგაზრდა კალათბურთელთა ვარჯიშის სანახევად მათი დიდი თანავუნებლობაც მოსულიყვნენ. იქვე იყო “რუსთავი 2”-ის გადამცემი ჯგუფიც:

- ალბათ, დაგვანანეთ, - სინანულით თქვა იურამ.
- არ დაგვგვანანებია. თავის დროზე მივადი.

ნოდარ ქორქია, ბესიკ ლიპარტიელიანი და მერაბ რატიშვილი მსაჯობა მადიდანსთან იდგნენ და ვარჯიშის დაწყებას ელოდნენ. ამ დროს სასტუმროს ხმა გაისმა. ეს ნოდარ ქორქიაა. მან ძველიმსგეული მიკროფონი აიღო და...

- ...87-იანები. ასე დავარქმევე იმ ბავშვებს, რომლებსთვისაც მასტერკლასი ჩატარდა. ისინი ერთი რიგში ჩამსკრივდნენ და ბატონო ნოდარის მითითებებს ელოდნენ. მასტერკლასის მასტერკლასია, თორით რომ არ დაწყეს?! ბატონი ნოდარმაც იმით დაიწყო, თუ როგორი სოლიდური სახელი ჰქონდა ქართულ

ნოდარ ქორქიამ ბავშვები დამოძღვრა

კალათბურთის მთელ საბჭოთა კავშირსა და მსოფლიოში. ოსტატი, რა თქმა უნდა, ვაჟთა კალათბურთზე საუბრობდა, მაგრამ არც ქალთა მიღწევები დაიწყებია. მონოლოგის ბოლოს სამჭარის მშენებელი ნახევარზეც გაიმეტა ორიოდე თბილისეცა – საქართველოს ქალთა ვენდი მსოფლიოში ცნობილი იყო. ამის გამგონე გოგონებს სითამამე შეემატათ.

მასტერკლასი დაიწყო.

ვარჯიში, მართლაც, საჩვენებელი, მრავალფეროვანი და თვალწარმტაცად გამოდგა. NBA-ს მატჩების ყურებას შემჩვეული კაცი 87-იანელების ვარჯიშმა იმდენად გამბიტაცა, სულ დაგაინყვია, მაგრამ საგაზეთო მასალისთვის ვიჯავი მისულა. გულშემატკივარი, რომელიც ტრიბუნებზე მოკალათებულყო, ხალხით უყურებდა ყველაფერ ამას. გონების სუსტად ნატყორცნი ბურთებს ტრიბუნებიდან ხიზნითი მოშვებულა, თუცა, არც ბიჭები იყვნენ ასპორტუნებიანი – მათ მიერ ნატყორცნი ბურთების მეტი ნილი მიზანს ვერ აღწევდა. ნოდარ ქორქიამ კი, როგორც ემოციით-

აც თორნია ნაკიოთხა, ისეთივე ემოციით დაიწყო ვარჯიში.

ვარჯიშები მრავალფეროვანი და მსოფლიო სტანდარტებთან მიახლოებული იყო. ნამდვილად ვერ ვიტყვი, 87-იანელები მთელი სულით და გულით ვარჯიშობდნენ-მეთქი. ქართველებს ხომ რისხვამ გვაქვს “საჩქარა”?! ბოლოს, ასე თუ ისე, ვარჯიში გახურდა და 87-იანელებიც ენაში შევიდნენ.

ვარჯიშს ტრიბუნებიდან ვადევნებდი თვალყურს. ჩემს წინ მათი გულშემატკივრები ისხდნენ. აი, აქ კი დიდი ხალხი იყო. თანატოლებს შეხახვილებითა და ტაბით ახხენებდნენ. შიგანაც “ლადობადაც” შეაპარებდნენ: - მიდი, მიდი, ოჰაჰა! - ტანით ვეკლავებ პატარა გოგონამ ბურთი ფარისკენ ისროლა, მაგრამ “შალაკო” გააკეთა. ერთ-ერთმა გულშემატკივარმა ამას ასეთი კომენტარი გაუკეთა: - ჯობდა, ჭადრაკზე შესულიყავი. ასეთი შეხახვილები ისმოდა მანამ, სანამ თავად “მასტერმა”, ნოდარ ქორქიამ არ უსაყვედურა გულშემატკივრებს: - ბიჭებო, თუ არ განიტყურებთ,

ვარჯიშს ტრიბუნებიდან ვადევნებდი თვალყურს. ჩემს წინ მათი გულშემატკივრები ისხდნენ. აი, აქ კი დიდი ხალხი იყო. თანატოლებს შეხახვილებითა და ტაბით ახხენებდნენ. შიგანაც “ლადობადაც” შეაპარებდნენ: - მიდი, მიდი, ოჰაჰა! - ტანით ვეკლავებ პატარა გოგონამ ბურთი ფარისკენ ისროლა, მაგრამ “შალაკო” გააკეთა. ერთ-ერთმა გულშემატკივარმა ამას ასეთი კომენტარი გაუკეთა: - ჯობდა, ჭადრაკზე შესულიყავი. ასეთი შეხახვილები ისმოდა მანამ, სანამ თავად “მასტერმა”, ნოდარ ქორქიამ არ უსაყვედურა გულშემატკივრებს: - ბიჭებო, თუ არ განიტყურებთ,

საქართველოს ჩემპიონი

სოფიკო თავდორაძე მოცურავე

დაბადების თარიღი: 1989 წლის 12 მარტი 173 სმ.
წონა: 58 კგ.
ოჯახური მდგომარეობა: დედა, მამა, და
ტიტულები: საქართველოს ჩემპიონი [2002, 2003 წლებში], ბაქოს საერთაშორისო ტურნირის გამარჯვებული 2000 წლის 22 ივნისს, იაკოშილის სახელობის შეჯიბრებაში პირველი ადგილი საქართველოს ჩემპიონობა [2002, 2003 წლებში] ექიპობა

პირველი მწვრთნელი: გიორგი აბზიანიძე
პირველი გამარჯვება: 2000 წლის 22 ივნისს, იაკოშილის სახელობის შეჯიბრებაში პირველი ადგილი საქართველოს ჩემპიონობა [2002, 2003 წლებში] ექიპობა

ბავშვობის ოცნება: ყველაზე დიდი იმედგაცრუება: 2002 წელს თურქეთის საერთაშორისო ტურნირზე ვერ სწავდი იმის გამო, რომ ჩამიძალა ბაქოელი ნატალია ფლინა სტილი “ბატერფლაი”

უხერხული მონინალმდევა: საყვარელი ილეუთი: თქვენი აზრი ქართული სპორტის შესახებ: დღესდღეობით უჭირს, მაგრამ აღმავლობის გაზრდა ზრდას მალიზირებს ნახება, მახარებს გამარჯვება ბაქოში ყოფნისას, მეგობრებმა გადაწყვიტეს, ქალაქი დაგვეთვალიერებინა. ყველანი გამოვიპრანჭეთ და ისე წავედით ბაქოს სანახავად. ქუჩაში ვილადას მომღერლები ვეგონეთ და კონცერტზე მივყავდით კალათბურთი კვენი კოსტენერი “შგლებთან მოცეცავავე” ნოდარ დუმბაძე, მარლოტა ბრონტე ჯეინ ვარი უიტნი პოუსტონი

რა გალიზანებთ, რა გახარებთ: საქრთულს და ჩინურს მწვადი კოკა-კოლა ბრედ პიტთან და მეგობრებთან პარიზში გავარაში

კურიოზი: ლღეს სოფო თევდორაძემ მოიპოვა ოლიმპიური ოქერი გავხდე ისეთივე მოცურავე, როგორც ინდიდ ბრუნიია ფრიალ-ფრიალით, აღმა და დაღმა

პოზი: საყვარელი მსახიობი: საყვარელი ფილმი: საყვარელი მწერალი: საყვარელი წიგნი: საყვარელი მუსიკოსი: რომელ სამზარეულოს ანიჭებთ უპირატესობას: საყვარელი კერძი: საყვარელი სასმელი: ვისთან ერთად იქეიფებდა: სად იცხოვრებდით საქართველოს გარდა: რომელ უორორტზე დაისვენებდით: რას მოისმენდით საკუთარ თავზე:

მიზანი:

დევიზი:

TV-სპორტი

სამშაბათი 2 მარტი

HTB+ ФУТБОЛ

08:30 NBA TV. ყველაფერი კალათბურთის შესახებ
 09:00. NBA TV. NBA-ს ლეგენდები: ვენტურანები რიგში
 10:00 10:00-დან 13:00-მდე შესვენება
 13:00 თავისუფალი დარტცმა
 13:15 საფეხბურთო უიკ-ენდი
 14:00 ინგლისის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოიხილვა
 14:55 “დარტცმა გოლისთვის”
 15:10 ესპანეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოიხილვა
 16:10 თავისუფალი დარტცმა
 16:25 რუსეთის თასი. 1/8 ფინალი. პირდაპირ ტრანსლაცია
 18:20 იტალიის ჩემპიონატი. “ლალიო” – “მილანი”
 20:00 “პოსტკრიპტუმი”
 20:30 ნიდერლანდურის თასი. მატჩების მიმოიხილვა
 21:00 თავისუფალი დარტცმა
 21:15 სახელობის ტელეპროგრამა
 21:20 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოიხილვა
 22:15 გერმანიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოიხილვა
 23:15 რუსეთის თასი. 1/8 ფინალი. პირველი მატჩი. შესვენებისას (00:05) – თავისუფალი დარტცმა
 01:15 “პოსტკრიპტუმი”
 01:45 ლიბერტადორესის თასი. მატჩების მიმოიხილვა
 02:15 02:15-დან 04:00-მდე შესვენება
 04:00 NBA TV. ოვერტაიმი: კარიმ აბდულნურანი, რაც დობტურშიველი უზბეკეთის სახელით გამოდის. 29 თებერვალს კი ის ოლიმპიურ ლიცენზიას დაუეფულა. დობტურშიველიც 74 კგ წონაში ასპარეზობს და ნაკრებში მოსახვედრდა, ძირითადად, ხასაიასთან უწევდა მეტოქეობა. ხასაიას ტრავმა რომ არა, მათი გზები, ალბათ, ამჯერადაც გადაიკეთებოდა. საქმე ისაა, რომ აშშ-ში მცხოვრებელი დობტურშიველიც, რომელთანაც არც კი უფიქრავდა, მერვედფინალი დობტურშიველს გადაეცარა და, როგორც მოსალოდნელი იყო, ქართველი გამოიჯიშებოდა დასრულდა, თუმცა, არც ისაა გამორიცხული, ხასაია-დობტურშიველის გზები თუნუკით გადაიკეოთ.

HTB-ЛИХОС СНОРТ

11:00, 14:10, 17:10, 20:00, 22:15 პრესკენტი
 11:15, 22:00 “ოლიმპის შეილები”
 11:20 “პარმონის ფორმულა”
 11:35 “ორშაბათამდე მივტანთ 12:05 “რკინის ფაქტორი”. ტელეჟურნალი
 12:35 “ყინული და ქვა”. გადაცემა კერალისა და ზარის სალოცნიკი
 13:10 რალი “კენო”
 13:40 “სპორტული გლობუსი”. Trans World Sport

ბარძნულ-როგაული ვიდეოლის მოლოდინში

ბიზა ბარსაშვილი

ოლიმპიურ სახეობებში ასეთი მდგომარეობაა: ფედერაციები თავის ოლიმპიურ თამაშებზე გასამზადებლად საგზურებზე აკეთებენ აქციებს. აქედან გამომდინარე, ნებისმიერი რანგის ჩემპიონატზე, იქ, სადაც საოლიმპიადო საგზურები თამაშდება, პროგრამა მინიმუმ სწორედ მათი დასრულებას ეძღვნება, თუ საგზურების თან შედგებასაც დაურთობენ, მაგრამ უმათერესი ასპარეზობის წინ ზედმეტად თავის მიკვლევა, ალბათ, არ უნდა ღირდეს, რადგან ტრავმების ალბათობა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი. საუბარია ბერძენ-რომაელთა სამკაცანი ნაკრებზე, რომელიც ნოვი სადში (სერბია და მონტენეგრო) ათენის ოლიმპიური თამაშების პირველ საკვალიფიკაციო ასპარეზობაზე გამოდის.

შარმან საქართველოს ბერძენ-რომაელთა ნაკრები საფრანგეთის მსოფლიო ჩემპიონატთან ოქროსა და ბრინჯაოს მედლებით და ოთხი ლიცენზიით

დაბრუნდა. გუნდი რომ სრულად დაკომპლექტებულიყო, საქართველო კიდევ სამი საგზური. სწორედ ამ დანაკლისის ასანაწარმებლად გაემგზავრენ ნოვი სადში ირაკლი ჭოჭუა (55კგ), ბადერი ხასაია (74კგ) და მირიან გიორგაძე (მძიმე წონა).

ვიდრე სამკაცანი ნაკრები სერბეთში გაემგზავრებოდა, გუნდის მთავარმა მუხრანთელმა ბეგი დარჩია დაგვიპოდა: მიუხედავად იმისა, რომ შეჯიბრებასაკმაოდ ნარმოადგენლობითია, ულიცენზიანი მუხრანთელი. თუ რომელიმე მათგანს ხელი მოეცარა (თუ ვინმეს ცენჭისკრისას არ გაუმართლებდა), ტექნიკტში, მეორე საკვალიფიკაციო ტურნირზე (13-14 მარტი) მიეცემათ მასხი.

“ვიოლეინას” სპორტისა და ბიზნესის ცენტრში საქმე გარდა მივიღო. კენჭისკრებში სამივეს გაუმართლად და ამკარა იყო, ლიცენზიების აღება არ გაგვიჭირდებოდა. დარჩია ნათქვამი მართლდებოდა. ირაკლი ჭოჭუა და მირიან გიორგაძე პროგრამა მინიმუმი პირნათლად შეასრულეს – სამ-სამი ორთაბრძოლა მოიგეს და საგზურები

გაინაღდეს, ოღონდ ბრინჯაოს მედლებითისთვის ორთაბრძოლები ნაავს. კარგად აიღო სტარტი ბადერი ხასაიამაც. პირველივე ორთაბრძოლაში იოლად გაუსწორდა პერუელ სიქსტო ბარერას, მაგრამ დაბრუნდა მუხრანთელი დატოვებულა. მომდევნო შეხვედრა კი მასზე დაბალი კლასის ერაცელ აშშ-მცხრელებთან უწევდა. ტრავმის გამო ხასაიამ აშშ-მედ ვეალის ხონინი მიართვა გამარჯვება – ქართველი ფალავანი ერაცელთა საქმიანოდ აღარ გასულა. ხასაიას ერთადერთი ნუგეზად ტექნიკების სალიცენზიო ტურნირის რჩება. ესეც იმ შემთხვევაში, თუ მანამდე ტრავმას მოიშუშებს. თუ არა და, ევროპის ჩემპიონი და მსოფლიოს ვიცი-ჩემპიონი ოლიმპიურ თამაშებზე ვერ წავა. ამ შემთხვევაში, ლიცენზიისთვის უნდა გაისარჯოს ტაინიც მელლამელო, რომელიც სალიცენზიო ტურნირებში მონაწილეობის უფლებისთვის არცთუ დიდი ხნის წინ საქართველოს ჩემპიონატში ხასაიასთან დაძარცვდა. ერთი წლის წინ ხასაია ათენის თამაშების ერთ-ერთ ფავორიტად ითვლებოდა.

აკვე, ორიოდე სიტყვით, ქართული საჭიდაო სკოლის კიდევ ერთ ნარმოადგენელზე, ევროპის ჩემპიონ ალექსანდრე დობტურშიველზე. თითქმის ერთი წელიწადია, რაც დობტურშიველი უზბეკეთის სახელით გამოდის. 29 თებერვალს კი ის ოლიმპიურ ლიცენზიას დაუეფულა. დობტურშიველიც 74 კგ წონაში ასპარეზობს და ნაკრებში მოსახვედრდა, ძირითადად, ხასაიასთან უწევდა მეტოქეობა. ხასაიას ტრავმა რომ არა, მათი გზები, ალბათ, ამჯერადაც გადაიკეთებოდა. საქმე ისაა, რომ აშშ-ში მცხოვრებელი დობტურშიველიც, რომელთანაც არც კი უფიქრავდა, მერვედფინალი დობტურშიველს გადაეცარა და, როგორც მოსალოდნელი იყო, ქართველი გამოიჯიშებოდა დასრულდა, თუმცა, არც ისაა გამორიცხული, ხასაია-დობტურშიველის გზები თუნუკით გადაიკეოთ.

ერთი სიტყვით, საქართველოს ბერძენ-რომაელთა ნაკრები ექვს კაცამდე გაიზარდა. ახლა მორიდ სალიცენზიო ტურნირის დაველოდით. ნარმატების შემთხვევაში შეიდეულაც დაკომპლექტდება.

ლეკვის დახადება

როგორ მოვეუაროთ ძუს ლეკვების დაყრის შემდეგ

ძუ რომ ლეკვების დაყრას მოათავებს, მაშინვე მიეცით ცოტაოდენი თბილი, გლუკოზიანი რძე. დაყრის დროს, ლეკვსა და ლეკვს შორის, გრილი რძე დაალევიან (თბილი რძე მადას მოგვრის), ხოლო თუ ნამატი დიდია და ძუ ძალიან დაიღალა, შეიძლება რძემ ერთი ჩაის კოვზი კონიაკიც გაურროთ.

ლეკვების დაყრა დიდი ჯვარა ძუსთვის. სითხის რაოდენობა, რომელსაც იგი "წყლის" ბუშტებისა და სისხლდენის სახით კარგავს, ნელ-ნელა უნდა აღუდგეს, ოღონდ, დაყრის თუ არა ლეკვებს, მაშინვე ბევრი სითხის მიცემა არ შეიძლება - ასეთი ცოტა და ხშირ-ხშირად.

ლეკვების დაყრის შემდეგ ძუ ძალიან დაღლილი იქნება. ძალ-ღონის აღსადგენად გვაუვდით სითხეში, ნუ შევაზუხებთ და ცოტა ხანს მარტო დატოვებთ თავის ლეკვებთან.

ლეკვების დაყრის დროს დასვრილი დაფანი მაშინვე აიღეთ და ახალი დაფინეთ, ხოლო როცა ძუ ბოლო ლეკვსაც გააჩენს, მთელი საგვები გამოცვალეთ. მშობიარობის შემდეგ სისხლიანი გამონადენი ძუს (მით უფრო, თუ დიდი ჯიშისაა) ერთ კვირას ან ცოტა მეტხანს ექნება, კუჭიც შეურბილდება და ეს ბუნებრივია. მაგრამ თუ ძალიან არეული გეჩვენათ, მიეცით აქტივიზირებული ნახშირის აბები. არავითარ შემთხვევაში არ მისცეთ ძლიერმომქმედი ნაშალი. ნუ დაიინწყებთ, რომ დედის რძით იგი ლეკვებსაც გააღვებთ. ლეკვების დაყრის შემდეგ ძუს რამდენიმე დღით სიცივე ცოტა აუწყეს.

თუ მშობიარობამ წორმალურად ჩაიარა, ძუს კარგი მადა ექნება, მაგრამ ვეტერინართა უმრავლესობა გვირჩევენ, პირველ ხანებში, სანამ კუჭ-ნაწლავის მოქმედება მოუწესრიგდებოდეს, მსუბუქად ვკვებთ. პირველ ორ დღეს ოთხ საათში ერთხელ მიეცით მხოლოდ რძიანი საკვები პატარ-პატარა ულუფებად. მშობიარობის უმალ თუ მალეაქლორობულ საკვებს მისცემთ, შეიძლება ძუს იმდენი რძე ჩაუდგეს, - თანაც თუ ლეკვები ცოტა შყავს, - რომ სარძევე ჯირკვლების ანთება დაემართოს.

წყალი იმდენი დალიოს, რამდენიც უნდა.

ლეკვების დაყრიდან, დაახლოებით, შესაშე დღეს ძალის სიცივე დაუწყეს და უკვე შეგიძლიათ, პირველად მისცეთ ხორცი, მაგრამ კვირის ბოლომდე მძიმე საკვებს მაინც მოერიდეთ.

პირველ კვირაში ძუ ათ-ათი ნუ-

წარსლის ფარსკლავიდან

მეკერნა

საქართველოში მეკერნე ძალიან ერთადერთი საჩუქარი ტიპის საწარმო ძალიანა. დამტკიცებას არ საჭიროებს, რომ კერნა ჩვენში ერთ-ერთი ძირფასი და მთავარი საბუნეველი ნადირბა და, მამასადამე, მეკერნე ძალის მიშენებას და გამარაღებას დიდი მნიშვნელობა აქვს საბუნეველო საჭმლის განვიტარებისათვის ჩვენს რესპუბლიკაში, ისე როგორც რუსეთში ცნობილ მეყვარას (Лайка). ამისათვის ყოველგვარი ზომებია საჭირო, რათა ეს ჯიშის დაქული და მომარაგებული იქნას არა მარტო მის სამშობლოში - გურია-აჭარაში, არამედ ჩვენი რესპუბლიკის ყველა კუთხეში, სადაც კვერნაზე ნადირბა წარმოადგენს სარენაო ნადირობის მთავარ სახეს.

კვერნაზე ნადირბა საქართველოს თითქმის ყველა რაიონში წარმოებს. კვერნაზე ნადირბები ხაფანგით, მახეთი და სანამალაით, ხოლო მეკერნე ძალიან ნადირობა მხოლოდ გურიაში და აჭარაშია გავრცელებული. ძველი, მავნე ტრადიციის გამო ძნელი იყო მეკერნე ძალის შოვნა - მას 2-3 ათას მანათლად აფასებდნენ. ლეკვებს ხომ ძლიერ ცოტა რაოდენობით ზრდიდნენ და ძნელი რომ ყოფილიყო ლეკვის შვნა, ძუ ძალის პატრონები ლეკვებს ხოცავდნენ. სამწუხაროდ, ეს ყოველად უმსგავსო და დაუმწებელი ტრადიციია ჯერ კიდევ აღმოაფხვრილი არ არის და ამის გამო ბევრ მსურველს მეკერნე ძალიან ვერ შუქმენისა. მართალია, მახარაძისა და ბათომის მონამხანავობებმა ამ ჯიშის ძალღეს ყურადღება მიაქციეს და მზრუნველობითაც ეპყრობიან მათ,

თით გაიყვანეთ გარეთ მოსასაქმებლად, მეორე კვირაში 15-30 წუთით გაუხანგრძლივებთ სეირნობა. ეს ხელს შეუწყობს რძის გამოყოფას და, გარდა ამისა, ძველებური მუსკულატურის აღსადგენად, აუცილებელია, თუნდაც, მინიმალური ფიზიკური დატვირთვა. სეირნობიდან მოზრუნებული ძუ კარგად განმნიდეთ ნოტიო ნაჭრით, გაუშვარალოთ ძუძუსთავეები და მხოლოდ ამის შემდეგ დააბრუნეთ ლეკვებთან.

გახსოვდეთ, რომ ძუ ძალიან იღლება ფიზიკურადაც და ფსიქიკურადაც. ამიტომ, როცა თავის ლეკვებთან წევს, ეცადეთ, არაინ შეაზუხოს და "ბუნაგიც" მაშინ დააღაგეთ, როცა იგი სასეირნოდ ჰყავთ გაყვანილი. პირველ ხანებში, სანამ ლეკვები წარმოზრდებოდნენ და ძუც ისე აღარ ინერვიულებს უცხო ხალხის დანახვაზე, თავი შეიკავებთ სიმპათიური ნაყარით თავის მოწონებისგან. ძუ, განსაკუთრებით თუ იგი კარგი დედაა, უცხო ხალხის გამოჩენაზე ძალიან შფოთავს ხოლმე.

ძვეშაგები

პლედით თითქოს კარგი ძვეშაგები უნდა იყოს, მაგრამ პატარებს შეიძლება ხიფათი მოსწიოს. საქმე ის არის, რომ ძუს ჩვეულებად აქვს "ბუნაგის" ფხიჭნა, რის გამოც პლედით იბურდება. ლეკვები ყველგან დაფორთხვენ, შეიძლება რომელიმე მათგანი პლედის ნაკეცებში ისე გაიხლართოს, რომ მოივადოს, ანედა პლედის ძვეშ შეძერეს, ძუმ კი ვერ შეინიშნოს და შეედაინვს. ასე რომ, თუ ძვეშაგებად პლედს გამოიყენებთ, ისე დაამაგრეთ, რომ ძუმ ვერ ააძროს. მერე კი, როცა ლეკვები წარმოზრდებიან, ყველაფერს ბურთულას დაფენა სჯობს. ბურთულას მტვერი არ ახდის, სუფთაა, თანაც, თუ დაისვრება, მის გამოცვლასა და დანვას არაფერი უნდა.

დამატებითი კვება

ჯანსაღი და ღონიერი ძუ, სამ კვირაზე მეტად შეიძლება, თავად მიაწვდის ლეკვებს საუკეთესო საკვებს - თავის რძეს. მხოლოდ ზოგიერთი ძუ, მაგალითად, ზღაგაუდნი და კიდევ ისეთი, რომელსაც ძალიან ბევრი ლეკვი შყავს ან ავადაა, ვერ მოახერხებს ამას და მაშინ ლეკვების კვებას ორკვირანახევრიანდ უნდა შეუდგეთ.

დაწვირობით ამის თაობაზე შემდეგ მოგახსენებთ.

წიგნიდან "ძალიან მისი მოშენება."

მაგრამ საჭირო ღონისძიებანი მინიჭ არ არის გამოშუშავებული, და თუ ასე გავრძელებ, ვფიქრობ, რომ ისედაც ვადაშენებულ და განადგურებულ მეკერნე ძალღების აღდგენას ათულები წლები დასჭირდება. ოროდღე სიტყვა ქართული მეკერნე ნადირბის წარმოშობის შესახებ. მისი წარმოშობის ადგილად დასაზღვრა საქართველო უნდა იქნეს მიწნული. არ არის სწორი, როდესაც გურია-აჭარაში ამბობენ, ვითომც მეკერნე ძალიან ოსმალური ჯიშის იყო. პირიქით, მეკერნე ძაღლები ძველად საქართველოდან ოსმალეთში იქნა გაყვანილი. ეს ჯიშის იქ შედარებით კარგ პირობებში იყო. ამის გამო იქ მან შეინარჩუნა თავისი ტიპი-სტანდარტი, ჩვენში კი უყურადღებობისა და მოუვლელობის გამო ვადაგვარების გზას დაადგა და ვადაშენებამდგა მისული.

საჭიროა მახარაძისა და ბათომის მონამხანავობებმა აიღონ ინიციტივა მეკერნე ძალის მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის, მიიღონ ყოველგვარი ზომები და დაიკვირან იგი ვანადგურებისაგან. 1938 წლის სამუშაო გეგმის გამოთვლისწინან ამ ჯიშის ძალღის მოშენება-გამარაღება, "სისხლის განახლება", საშუალება მისცენ სხვა რაიონებს, შეითბონ იგი და ამ რიგად მეკერნე ძალიან ხელმისაწვდომი გახადონ ყველა მსურველისათვის.

პაპუ ყორღანია ყოველთვიური ჟურნალი "წინადატი" N 1 1938 წ.

სტილი და მომზადება

ალეკო ნაჭრად

მეძებრების საველე თვისებების შეფასებათა ცხრილის მიხედვით ფრინველის დამუშავების ელემენტების შემდგომ **სტილი** ფასდება. ყოველ ჯიშს დამახასიათებელი "ზელნერა", შტრიხები ახასიათებს, რაც გამოიხატება მოძრაობის, თავკისერის დაჭერის, კულის ტარების თავისებურებებში მუშაობის სხვადასხვა ეტაპზე. ჯიშისთვის დამახასიათებელი სტილის გამოვლენას მნიშვნელოვანწილად ანატომიური აღნაგობის თავისებურება და ტემპერამენტი განაპირობებს, თუმცა არამხოლოდ. სტილი ჯიშში მაქსიმალური თვითმეტე ქულით ფასდება. ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად ფასდება **ძებნის, ნაბულის, ლტოლვა-მიახლებისა და მიტანების** სტილი შესაბამის ხუთქულიან გრაფებში. შევსებადებით ამ ნიშნის მიხედვით მოკლედ დავახასიათებ ჩვენთან გავრცელებულ მეძებრის ჯიშებს.

პონტერები, განსხვავებული ექსტერიული ტიპებიდან გამომდინარე, ბუნებრივია სხვადასხვანაირი სტილი ახასიათებთ. ტიპური ნოთლფოთლებიანი პონტერი ათლებური აღნაგობით, კვადრატული ფორმატით, მოკლე ზედაფეხით გამოირჩევა. ეძებს სწრაფი, ენერგიული ნავარდით ან კარიერით, მალე ნახტომებით. ამავე დროს მისი სვლა წარნარია - ზურგი სწორად დაექვს, თითქოს გახვევებულაო, შესამჩნევად არც იხრება და არც იზნიქება, ტანის არც წინა ნაწილს და არც გაავსაზევით არ აგდებს, ასე რომ, ზურგის კონტური წინ და უკან რყევის შთაბეჭდილებას არ ტოვებს. თავი ძებნისას მალე უჭირავს, ძირითადად ჰორიზონტალურად. ასეთი სტილი პონტერისთვის კლასიკურადაა მიჩნეული. მისი ცქერა დოლის ცხენის რბოლის ამ დასაქოქი დაუღელული მექანიზმის მოძრაობის შთაბეჭდილებას უქმნის მაყურებელს. განსხვავებულია ხმელი და მსუბუქი აღნაგობის შვეი პონტერი. მისი მოძრაობები თავისებური პლასტიკითა და დახვეწილობით გამოირჩევა. ამ ტიპის წარმომადგენლის სვლა სინარნართი პირველისაგან ვერ შეედრება - ვერტიკალური ბიძგები ზევით აგდებს კორპუსის წინა ნაწილს, ხოლო ზურგის ხაზი ელასტიკურად მოძრაობს. სწორედ შვეი პონტერს ახასიათებს ეფექტურად, თავის ძლიერ მალე დაჭერა და ცხვირის თავზევით აშვება, თითქოს უნდა შვირის ზედა ფენებს მიხედვსო. ეს ტიპები კულის ტარების მანერითაც განსხვავდებიან - ნოთლფოთლებიანს ძებნის დროს თითქმის ჰორიზონტალურად ან ოდნავ დახრილად დაექვს და განსხვავებული რიტმით არხებს, ნაგი ნახევრად ჩამოეხვებულს, ხშირად უმოძრაოდ, მოდუნებულს ატარებს. პონტერის ლტოლვა-მიახლება დაძაბულია, რაც წინავე მკვეთრი შეტრიალებით იწყება.

ამ დროს მეძებრის პოზა წინ და ზევით სწრაფად გამოხატავს. ამ ელემენტში ისევ და ისევ გამოირჩევიან შვეი ტიპის საუკეთესო წარმომადგენლები თავ-კისერის თამაში დაჭერთი და კუვის ზემოთ ადგილი ცხვირით. საყუველთაოდაა აღიარებული პონტერის ნაბულის სილამაზე და მონომენტუალურობა - დგას ასე ერთიანად გადაჭრული და გაყინული, ისე, რომ ერთი კუნთიც არ უტოკავს, ლარიკით ერთ ხაზზეა გაჭიმული ცხვირადი კულის წვერამდე, აკეცილი და მკერდზე მიკრული წინა ფეხით, ფრინველისკენ მიმართული ისედაც გრძელი, კიდევ უფრო ნაგრძელებული კისრით. იმ პონტერებს, რომლებიც ამ ორი ტიპის შერევის შედეგად გამოიხდნენ, ეწ. შუალედური სტილი ახასიათებს, რაც თავის თავში ორივე სახესხვაობის ნიშნებს შეიცავს. ამ ორივე სტილში კონტრასტული ელემენტი სიდიდებითა და აუღელვებლობით გამოირჩევა და აკლია ის სიფიცივე და ფინაინობა, რაც პონტერსა და დანარჩენ სეტერებს ახასიათებთ. გორდონის ნაბულე მომზადებულია, მთელი ტანით ამართული, ნახევრად დაშვებული უმოძრაო კულით. მონადირის მომლოდინე, ხშირად უკან აბრუნებს თავს, რაც კიდევ ერთხელ მის განოხანსორებულ ტემპერამენტზე მიგავანშნებს.

გერმანელები თავიანთ მეძებრის ჯიშების გამოყვანისას მხოლოდ და მხოლოდ პრამატული პრიპციებით ხელმძღვანელობდნენ, რაც მიზნად ახდელს მოძრაობის მაქსიმალურ ეფექტურობას ისახავდა და ინგლისელებისგან განსხვავებით, არაფრად დაგვიდევდნენ ესთეტიკურ მხარეს. ამან, ბუნებრივია, თავისებური დალი დასავა კონტინენტალების ნატურას, რომელიც ზომიერი ტემპერამენტითა და განონასწორებულ, ძლიერი ხასიათით გამოირჩევა.

კურცპაარის ეძებს ზომიერი სისწრაფის ნავარდით, პერიოდულად ჩორთვე გადასვლით, განსაკუთრებით ფრინველის მალე კონტენტრაციის ადგილებში. ამ ჯიშის ბევრი წარმომადგენელი ალურის თავისებური მანერით გამოირჩევა, ეწ. ბურც-ვალბოებით ან უმოძრაო ნავარდით. ამ შემთხვევაში ძალიან შესამჩნევად მოკლე ნახტომებით დარბის, ნივდ მისი ზურგის კონტური აშკარად ირყევა, რადგან კიდურების ვერტიკალური ბიძგები ზევით აგდებს ხან კორპუსის წინა ნაწილს, ხანაც გაავსა. სვლის ასეთი მანერა ისტორიულად ახასიათებს ამ ჯიშს, თმცა დღეს საკვადეებლად და იდეალურად არაა მიჩნეული. ძებნისას

ფიცე ტემპერამენტს და აბსოლუტურად "გაყინულია".

ირლანდიური სეტერიც ზემოაღნიშნული ჯიშების მსგავსად, სიფიციბით გამოირჩევა, რაც თხელ, მალაფებება აღნაგობასთან ჯამში სწრაფ, ენერგიულ და მსუბუქ ნავარდში გამოიხატება ძებნის დროს. მისი სვლა სპეციფიკური "ზელნერთი" გამოირჩევა, რაც "შლის (მგლური) ნახტომების" სახელითაც ცნობილი - დათხილი სირბილის დროს კიდურების ვერტიკალური ბიძგები ზევით აგდებს კორპუსის ხან წინა, ხანაც უკანა ნაწილს. შედეგად ზურგის კონტურის "რყევის" შთაბეჭდილება იქმნება. ამავე დროს, იგივე ზურგი ტალღისებურად, დინამიკურად მოძრაობს. ძებნისას ირლანდიურ სეტერს თავი ზურგის დონეზე უჭირავს, ხანდახან ოდნავ დაშვებული ცხვირით (ცოტა არ იყოს არაფექტურად), კუდი ნახევრად დაშვებული აქვს და უმოძრაო. სუნს თავანებული იჭერს, ლტოლვა-მიახლოება უემოციო აქვს, ფრინველისკენ თითქოს სხვათა შორის, ციციხილიანებით მიიწევს. ირლანდიური სეტერი ნაბულე მთელი ტანით ამართული, განსაკუთრებული აფექტაციისა და დამაბეის გარეშე დგას. ზოგიერთ ნახევრად დაშვებულ კულის წვერს აქეციანებს.

შოტლანდიური სეტერი (გორდონი)

დანარჩენი ბრიტანული მეძებრებისგან სრულიად განსხვავებული ნატურა - დინგი, განონასწორებული, სოლიდური. ეძებს ზომიერ ამ შენელებულ სისწრაფის დამძიმებული ნავარდით, მალე ნახტომებით. თავი საკმაოდ მალე უჭირავს, ბევრი კულს აქეციანებს ან წირულად ატრიალებს. ამ ჯიშის მუშაობის ყველა ელემენტი სიდიდებითა და აუღელვებლობით გამოირჩევა და აკლია ის სიფიცივე და ფინაინობა, რაც პონტერსა და დანარჩენ სეტერებს ახასიათებთ. გორდონის ნაბულე მომზადებულია, მთელი ტანით ამართული, ნახევრად დაშვებული უმოძრაო კულით. მონადირის მომლოდინე, ხშირად უკან აბრუნებს თავს, რაც კიდევ ერთხელ მის განოხანსორებულ ტემპერამენტზე მიგავანშნებს.

გერმანელები თავიანთ მეძებრის ჯიშების გამოყვანისას მხოლოდ და მხოლოდ პრამატული პრიპციებით ხელმძღვანელობდნენ, რაც მიზნად ახდელს მოძრაობის მაქსიმალურ ეფექტურობას ისახავდა და ინგლისელებისგან განსხვავებით, არაფრად დაგვიდევდნენ ესთეტიკურ მხარეს. ამან, ბუნებრივია, თავისებური დალი დასავა კონტინენტალების ნატურას, რომელიც ზომიერი ტემპერამენტითა და განონასწორებულ, ძლიერი ხასიათით გამოირჩევა.

კურცპაარის ეძებს ზომიერი სისწრაფის ნავარდით, პერიოდულად ჩორთვე გადასვლით, განსაკუთრებით ფრინველის მალე კონტენტრაციის ადგილებში. ამ ჯიშის ბევრი წარმომადგენელი ალურის თავისებური მანერით გამოირჩევა, ეწ. ბურც-ვალბოებით ან უმოძრაო ნავარდით. ამ შემთხვევაში ძალიან შესამჩნევად მოკლე ნახტომებით დარბის, ნივდ მისი ზურგის კონტური აშკარად ირყევა, რადგან კიდურების ვერტიკალური ბიძგები ზევით აგდებს ხან კორპუსის წინა ნაწილს, ხანაც გაავსა. სვლის ასეთი მანერა ისტორიულად ახასიათებს ამ ჯიშს, თმცა დღეს საკვადეებლად და იდეალურად არაა მიჩნეული. ძებნისას

კურცპაარს თავი სხვადასხვანაირი პოზაში უჭირავს - გამოდინარე სიტუაციიდან, იგი ნაყოფიერად უნაბებს ზეინსებას და კვლით მუშაობას. კუდი ჰორიზონტალურად და აქვს და აქეციანებს, რისი რიტმიც ჩორთვე გადასვლისას შესამჩნევად იზრდება. ლტოლვა-მიახლებისას და ნაბულეზე, ისევე როგორც მუშაობის მთელ პროცესში, კურცპაარის ზომიერად გამოხატული ფინისა და სრული მობოლიზაციის განსახიერება. ნაბულეზე თავი ხშირად ზურგის დონეზე უჭირავს.

დრატპაარის მუშაობის სტილი კურცპაარისგან განსხვავებით, გრძელი ნახტომებითა და წარნარი სვლით გამოირჩევა. აგრეთვე, ნაკლებად ახასიათებს ჩორთვე გადასვლა, თავიც უფრო მალე უჭირავს ძებნისას.

სვლის სტილის შეფასებისას ჯიშისთვის დამახასიათებელი მოძრაობების გარდა, ყურადღება ალურის ენერგიულობას და თავის ქერის მანერას ექცევა. ფასობს ენერგიული, მსუბუქი, არანაკლებ მინდაოს დონეზე თავანებული სვლა. მართალია, ური სეტერი ნაბულე მთელი ტანით ამართული, განსაკუთრებული აფექტაციისა და დამაბეის გარეშე დგას. ზოგიერთ ნახევრად დაშვებულ კულის წვერს აქეციანებს.

ქულებს საეგრო ქულებს უწოდებენ, რადგან ამ ელემენტის მიხედვით შეფასება მთლიანად ასახავს მეგზავის მიერ გაწეულ შრომას.

განაფლევი გულისხმობს ძებნისა და ფრინველის დამუშავებისას მეძებრის დამოუკიდებლად, ნამყვანის დახმარების გარეშე, ვაზრებული ქცევას, რაც გარკვეული პრაქტიკის შედეგად მიიღწევა. ძალღის განაფლევის ხარისხი ელინდება წამყვანიან კონტაქტის, ამოყვანილი ფრინველზე ან თოფის ხმაზე რეაქციის მიხედვით. უმაღლესი ქულით ფასდება სრული, ნებაყოფლობითი კონტაქტი, როდესაც მეძებარი არც ერთი წუთით ყურადღების არედან არ უშვებს წამყვანს, საერთოდ არ საჭიროებს ძებნის კორექტირებას პრძანებებით, არ გადის მორჩილების ზონიდან, ანუ მუშაობს მხოლოდ წამყვანზე, ყოველი ფრინველის ამოსვლას და გასროლას მშვიდად ხედება, ადგილზე რჩება ან წევა დამოუკიდებლად. თუ კონტაქტი არასაკმაოა, მეძებარს მით მეტი ქულა აკლდება, რაც მეტ ძალისხმევას ანდომებს წამყვანი ამ კონტაქტის შენარჩუნებას მასთან, რაც უფრო ხშირად საჭიროებს მისი ძებნა პრძანებებით კორექტირებას. ასევე საკმაო ქულებს კარგად ფრინველის გამოკიდებისას ათ მეტრამდე,

და ნაბიჭით, დაბლა დანული თავით ძებნა, განურჩევლად ჯიშისა, მიწალო ქულით ფასდება. გერმანული მეძებრების სტილის შეფასებისას, პირველ რიგში, ყურადღება ტემპერამენტსა და ნერვული სისტემის თავისებურებებს უნდა მიექცეს. გაუნონასწორებელი, სუსტი ფსიქიკის, ძლიერ ადვანებადი (ქოლერიკული) ტემპერამენტის გამოვლენის შემთხვევაში მათი სტილი დაბალი ქულებით უნდა შეფასდეს. ნოლედა და დაბლა განრთმებული ნაბული მხოლოდ ინგლისურ სეტერის ახასიათებს, დანარჩენ ჯიშებს კი ნათლად თვებობთ. არასაკმაოდ დაძაბული ნაბული, კერძოდ, კულის რხევა, ოდითგანვე მოსდგამს ირლანდიურ სეტერს და ეპატება, თუმცა მისთვისაც არასახერხებელია. გორდონის და გერმანულ მეძებრებს ნაბულიდან წამყვანისკენ მოხედვა სწევიათ და ამის გამო ქულა არ აკლდება. დანარჩენ შემთხვევაში ნაბული დაძაბული - აბსოლუტურად უმოძრაო უნდა იყოს. დაუძაბავი ნაბული სერიოზულ ნაკლოვანებად ითვლება სტილის თვალსაზრისით, ისევე როგორც ფლეგმატური, დუნე და გამოხატული და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

მოშუადგენს მუშა მეძებრისთვის და თანაბარია როგორც შედეგიანი ნადირობისთვის, ასევე გამოვლენაზე ძალღის თანდაყოლილი თვისებები და მისი მნიშვნელობისა და მისი გამოცდა ასე თუ ისე შესაძლებელია, ექსპერტები მაინც ცდიან მას. თუ წამყვანი საერთოდ ვერ იმორჩილებს მეძებარს, რომელიც ძირითადად დაძაბული ნაბული დაძაბული - აბსოლუტურად უმოძრაო უნდა იყოს. დაუძაბავი ნაბული სერიოზულ ნაკლოვანებად ითვლება სტილის თვალსაზრისით, ისევე როგორც ფლეგმატური, დუნე და გამოხატული და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

მოშუადგენს მუშა მეძებრისთვის და თანაბარია როგორც შედეგიანი ნადირობისთვის, ასევე გამოვლენაზე ძალღის თანდაყოლილი თვისებები და მისი მნიშვნელობისა და მისი გამოცდა ასე თუ ისე შესაძლებელია, ექსპერტები მაინც ცდიან მას. თუ წამყვანი საერთოდ ვერ იმორჩილებს მეძებარს, რომელიც ძირითადად დაძაბული ნაბული დაძაბული - აბსოლუტურად უმოძრაო უნდა იყოს. დაუძაბავი ნაბული სერიოზულ ნაკლოვანებად ითვლება სტილის თვალსაზრისით, ისევე როგორც ფლეგმატური, დუნე და გამოხატული და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

შეფასებათა ცხრილში ბოლო ადგილი **მომზადებას** უკავია. ეს ელემენტი აუცილებელ ატრიატუს წარმოადგენს მუშა მეძებრისთვის და დაბალი ქულით ფასდება.

ალმოდოვარი უნიღბოდ

ნინო ჭორჭაძე

მის ფილმებს ყველა კარგად იცნობს, თვით ამ კაცს - თითქმის არავინ, მას ხომ არ უყვარს პრესასთან ურთიერთობა და ხალხმრავალი შეკრებები, საკუთარ თავზე კი არასოდეს ლაპარაკობს.

მადრიდი. ეს პედრო ალმოდოვარისათვის (და არა მარტო მისთვის) არის ადგილი, რომელიც ერთდროულად გიბობავს, გაღვლეებს და იღუმალეობით გავსებს. მაგრამ ბოლო დროს იგი ქუჩაში ისე ვერ გაივლის, რომ ვინმემ ავტოგრაფი არ სთხოვოს ან მისი ფირზე ალბუქჩად არ მოისურვოს. აი, ახლაც ღია კაფეში ზის მეგობართან ერთად. ლანჩის დროა. პედრო ძალიან მოუხეხნად გამოიყურება. მისი პიროვნების ერთ ნახევარს ძალიან არ მოსწონს ეს ყურადღება, ნატრობს იყოს ცოტა მეტად ანონიმური იმ ქალაქში, სადაც ბავშვობა გაატარა. სულ რამდენიმე წუთის წინ იგი ვიდეოკამერით დააფიქსირებს და ავტოგრაფი სთხოვებს. ალმოდოვარი მოღუშული სახით იღებს კალამს და ფურცლის ნაგლეჯს - ცდილობს მალე მოიშოროს თავიდან აბეზარი თავყანისცემელი... და უეცრად, როგორც ყოველთვის, რაღაც ხდება: პედრო შეკრულ კოპებს ხსნის, ხუმრობს და იცინის, იწყებს თამაშს. და ალმოდოვარი, რომელსაც წუთის წინ სიმშვიდე და განმარტობა სურდა, სიცოცხლის ხალხსი და ენერჯით აღსავ-

სე საკუთარი სახლის კარს მიღმა უჩინარდება.

პედრო დროს დიდ ნაწილს თავის აპარტამენტებში, მადრიდის ცენტრში ატარებს. მას წერა ქალაქგარეთ ვერც ნარმოუდგენია. უყვარს ქალაქი, ქუჩის ხმაური, ზოგჯერ კი ამ ხმაურს ფანჯრის ორმაგი მინა ასუსტებს. აი, ასე მუშაობს ის პედრო ალმოდოვარი, რომელიც ჩვეულებრივი, რიგითი ადამიანია, ბევრისათვის - უცნობი და მარტოული.

მეორე დღით, მისი ბინის პირდაპირ მდებარე კაფეში თავდახრილი, ჩუმი ხმით უკვე თავს ყავას. საუბარი მის მეგობარს, გარდაცვლილ მხატვარს ეხება. პედრო მის სიკვდილზე მშრლად და სევდიანად საუბრობს. "ის არ იყო კარგი მხატვარი" - ალიარებს იგი: მისი ტალანტი სულ სხვა რამეში ვლინდებოდა: საფესტივალო კოსტიუმების მორგება და გართობა. პედრომ იცის როგორ დაასრულა მან ცხოვრება: ნავიდა ფესტივალზე აპოლოს, ქალაქის კოსტიუმში გამონყოფილი, იქ კი ცეცხლი მოეკიდა და დაიხვია...

თურმე, ერთ დროს პედროსაც, სხვათა მსგავსად, სასაცილოდ არ ჰყოფნიდა იდეა - აეშენებინა სახლი სოფელში, მაგრამ ალმოდოვარი რომ დღეს მას უკვე აქვს ასეთი სახლი. იგი მადრიდიდან ნახევარი საათის სავალზეა. აქ პედრო ოჯახთან ერთად მოდის დროის გასატარებლად. მის ძმას, აგუსტინს, რომელიც ასევე პედროს პროდიუსერია, ჰყავს ორი ვაჟიშვილი, რომელთაც პედროს მსგავსად უყვ-

ართ ცურვა, ჩოგბურთი და თავისუფლების შეგრძნება. ალმოდოვარების დასასვენებელი სახლი მეკრებებისა და ვეფულეების ხშირი მასპინძელია. გარედან სახლი თითქოს ჩვეულებრივია, მაგრამ შესვლისთანავე ყველაფერში იგრძნობა პედრო ალმოდოვარისეული სული: ერთმანეთში არეული მყვიარალა ფერები, ყვითელი, წითელი, ლურჯი, რაც განსაკუთრებით იქ შესულ ქართველს გააოცნებებს... სამზარეულოში მაცივარი და ლუმენი ფორთოხლისფერია. სახლის ექსცენტრული მფლობელი გარემოცულია სრულიად ნარმოუდგენელი, გიჟური საგნებით. ეს არის პედრო ალმოდოვარის სამყარო, სახე ნათესავებისა და მეგობრების ფოტოებით. აქ ყველაფერი ასიმეტრიულია და მოულოდნელობებით სავსე, ისევე, როგორც თვით პედროს პიროვნება. პედროს უყვარს მუსიკის ხმამალა მოსმენა, სარკეში ყურება და სხვადასხვა ნიღბის მორგება, რაც მას უფრო საინტერესოს ხდის, თუმცა ზოგისთვის შეიძლება აუტანელიც კი იყოს. ალმოდოვარს არ მოსწონს საკუთარი თავი და, როგორც თავად ამბობს, ყოველთვის ცდილობს შეცვალოს მასში რაიმე უკეთესობისაკენ.

პირველობისაკენ სწრაფვა - ეს თვისება მისი ცხოვრების ყველა პერიოდისათვის მკვეთრად დამახასიათებელია. ბავშვობაში (ესაბინეთის პროვინციაში) ათი წლის პედრო სკოლის ვარსკვლავი იყო: მასათვის შთაბეჭედად ვერავინ კითხულობდა ისტორიებს წმინდანებზე, გალობდა ეკლესიის გუნდში, მაგრამ არასოდეს მოსწონდა ის რელიგიური განათლება, რომელიც მიიღო. სკოლის დამთავრების შემდეგ ალმოდოვარს გული ქალაქისაკენ მიუწევდა, მაგრამ მამამ აიძულა დარჩენილიყო და ემუშავა. "მამამეტი ვერასოდეს მიგებდა, - ამბობს პედრო, - მან არ იცოდა როგორ გამოეყენებინა საკუთარი ავტორიტეტი".

შემდეგ იყო ქუჩა, ჰიპობა... მიუღ ამა წლებს კი თან სდევდა კინოსადმი გაუწელებელი ინტერესი და სიყვარული.

დღეს პედრო ალმოდოვართან ნეველებია, მაგრამ პედრო საერთო მზიარულებას არ იზიარებს, ფიქრობს ბავშვობის სიყვარულზე, ჩვეულებრივ ნიღბზე (თუმცა, უდავოდ, არა უნაყოფოდ) ... რატომღაც უეცრად სევდიანდება, თვალზე ცრემლი ადგება. ცოტა ხნის შემდეგ ის ისევ სერიოზულია და იმ კაცის გამოძეტყველება აქვს, ვისაც მიზნად ქაოსის მოწესრიგება დაუხაზავს. იგი დგება და სულ რაღაც ერთ წუთში უჩინარდება.

დილის რეცეპტი

გადასვნიდან

"დილა მშვიდობისა საქართველო"

სოკოს წვნიანი

ლალ წურწუში

მომწერალი

ინგრედიენტები:

- დაცონსრევებული ქამა სოკო 250გ
- ქამა სოკო ახალი 5-6ც
- არაფანი 1-2ს/კ
- პურის ფქვილი 5-6 ს/კ
- ხახვი 1 თავი
- კარაქი 100გ
- შავი პური ცალი
- სალათის ფურცლები
- მარილი
- პილპილი

მომზადების წესი:

წერილად დაჭრილი ხახვი მოვშუშოთ კარაქში, დაეშუბათით დაეცონსრევებული ქამა სოკო და გუშუშოთ ხახვთან ერთად 5-10 წუთი. ამის შემდეგ დაეშუბათით 1,5-2 ლიტრი მდუღარე წყალი და ეხარშოთ 10-15 წუთი.

ფქვილი გაეხსნათ 1 ჭიქა ცივ წყალში და შევეურიოთ არაფანი. მიღებული მასა ჩავახათ ქვამში რომელშიც იხარშება სოკო და ურიოთ ბლანტი მასის მიღებამდე. მარილი და პილპილი გეშუშებთ.

შავ პურს მრგვლად მოეჭრათ ზედაპირი, ამოვუღოთ გული, ისე რომ მივღოთ ერთგვარი ღრმა თევზის მაგვარი ჭურჭელი. ჩავახათ ამომიღებულ პურში მზა კრძი და თავზე დავახუროთ მოჭრილი ზედაპირი.

პური მოვათავსოთ სალათის ფურცლებით გაფორმებულ თევზზე.

კარაქის საქმში:
50გ კარაქი
კამა, ნიორი და მარილი გეშუშებთ

წერილად დაჭრილი კამა და გახეხილი ნიორი შევეურიოთ კარაქს, დაეშუბათით მარილი.

საქმში წაუყვავთ ღუმელში გამოძებვარ პურს.

TV პროგრამა

2 მარტი

რუსთავი - 2

07.00 დილა მშვიდობისა 08.00 "ტელეპლუტები" 09.40 სერიალი "შურისძიება" 11.00 სერიალი "ჯამუში" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.10 კურირი 12.20 "დისკავერი" 13.30 მხ. ფილმი 15.20 მხ. ფილმი 17.05 სერიალი "მაშველები" 18.20 "ტელეპლუტები" 18.55 "დისკავერი" 19.45 სერიალი "შურისძიება" 22.00 დამის შოუ დ. გოგინაშვილიან ერთად 22.50 დამის კურიერი 23.50 მხ. ფილმი "მაგარი ბიჭები". მთ. რ-ში: რობერტ დე ნირო, რეი ლიტა.

პირველი არხი

07.30 ალიონი 09.45 მხ. ფილმი "ლელი კარლინი ლემი" 11.45 დოკ. სერიალი "საგნების ისტორია" 12.00, 15.00, 20.00, 23.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "სოლედადი" 13.00 ნაშუადღევს 14.00 მოამბე ინგლ. ენაზე 14.05 ლურერის შოუ 15.15 მხ. ფილმი "ქალი კამელებით" 17.15 დოკ. სერიალი "შოფლის ქალაქები" 18.00 ვენტისი 18.20 დოკ. სერიალი "ზუნების სამყაროში" 18.30 სერიალი "წვრილვარსკვლავთა ღამე" 19.00 და არს მუსიკა 19.25 ტელეფილმი "მღერ რამე" 21.05 ბასტი-ბუბუ 21.20 სერიალი "სოლედადი" 22.15 სათავეებთან 22.30 მხ. ფილმი "თორმეტი სკამი" მე-3ს.

ისი პირველი სტამბი

07.20 პოპ. ად. ათეული 08.00 ტორლო 11.00 ქართული მუსიკა 13.00 ინფორმაციო 13.30 მუსიკალური 14.10 მუსიკა 15.20 ფილმი 17.00, 19.15, 22.35 მუსიკა 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 ინფორმაციო 19.30, 20.15 კიდურადი 21.15 მუსიკალური 23.00 პოპ. ად. ათეული 00.00 "ზრავი" "სინი" მთ. რ-ში ლორა რებანი, მარკ ბლეუსკი. 01.40 "ღამურა" 03.00 პაუზის გარეშე

მზე

09.00 დოკ. სერიალი "გამსულტი" 10.00 სერიალი "მისი სულის მუსიკა" 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 სინფ. გამოშვება "შურა" 11.10 დღის კინოდარბაზი 18.30 მულტსერიალი "ცეროლენა მოხეტელები" 19.00 სერიალი "მისი სულის მუსიკა" 20.00 სინფ. გამოშვება "შურა" 21.00 მხ. ფილმი "ვენეცერა" (ჯინა გეომინი) 23.00 მხ. ფილმი "ერთხელ ჩინეთში" (ჯეტ ლი)

მომრე არხი

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტსერიალი "პაპირუსის თავგადასავალი" 19.35 კინოსეანნი "კეთუჯირო" 21.30 ისტორიანი 22.10 მხ. ფილმი "ნი-თელი მზე"

კავკასია

12.00 მხ. ფილმი "40 დღე და 40 ღამე" 13.30 "საქმე და კომპიკა" 14.30 მხ. ფილმი "დამოკიდებლობის დღე" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "დარტყმის სიმრეზე" 19.20 სპეტერი 21.00 მხ. ფილმი "გულთამარობილი" 00.30 მუსიკა

ინფანი

08.00 ანონსი 08.05 დილაგული 12.00 მხ. ფილმი 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.45 ახალი ამბები 13.30 მიუზიკალი 15.15 მხ. ფილმი 17.20 ვაჟის სადღილო (განმ) 17.30 დოკ. ფილმი 20.00 მხ. ფილმი 22.15, 23.00 დილაგული 23.45 მხ. ფილმი

მეხრე არხი

08.00 პროგრამა "დილა" 09.30 დღის ამბები 09.45 პროგრამა "დილა" 10.15, 11.50, 13.45, 17.50 მუსიკა 10.30 სერიალი "მოვადილება" 11.30, 14.30, 17.30, 20.30, 00.45 დღის ამბები 12.10 მხ. ფილმი "კენჭურუ ვეკი" 14.00 მულტფილმი "კონკი" 14.50 დოკ. სერიალი "მსოფლიო კულტურის საგანძურ" 15.10 მხ. სერიალი "პატარა კონკონები" 15.35 სერიალი "ინდიგოს მინა" 16.35 დოკ. ფილმი "ქანდაკება" 17.00 მხ. სერიალი "ჯონ როსი" 18.00 მულტფილმი "კონკი" 18.30 მხ. სერიალი "პატარა კონკონები" 19.00 სერიალი "ინდიგოს მინა" 20.00 "ვერონიკის სტადიონებზე" 22.50 სერიალი "მოვადილება" 23.00 "ტელი ცხრიანი" 23.50 სერიალი "80 დღე დამამინის გარშემო" მე-ჩს. 01.00 მხ. ფილმი "ღოს ანჯელესის საიდუმლოებანი".

საანგორი

საანგორი

07.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 ქრონიკა 07.15, 13.15, 15.15, 16.05, 17.20, 00.35 იმდის მელოდები 08.00 "იმდისი" დილა 10.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 11.05 ს. პროგრამა "ვოლი სერია ა" 12.10 სერიალი "კლონი" 13.30 "ზულამბე" 14.05 სერიალი "ნემ პრივისი" 15.00, 16.00, 17.00 ქრონიკა 15.15 მხ. ფილმი "ამაზონი" 17.25 სპორტ პროგრამა "გოლი" 18.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.15 ქრონიკა 18.05 სერიალი "სიყვარული უდაბნოში" 19.30 სერიალი "კლონი" 20.30 სერიალი "ნემ პრივისი" 21.30 ღარის მახე 22.50 მხ. ფილმი "ამაზონი"

არხი

08.00 მოკლემეტრაჟიანი ფილმი "გაიცანით, განტოქი" 09.00 საინფორმაციო დიჯესტი 09.30 მხ. ფილმი "3000 მილი გრესლენდამდე" 11.35 მუსიკა 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00, 00.00 საინფ.გამ. "დღეს" 12.10, 16.10, 18.15, 22.30, 00.20 საინფ.გამომშვება "ნოვისტი" 12.20 მხ. ფილმი "რომაელი ცენტურონიის ვგარი" 14.40 მხ. ფილმი "უდაბნოს ცელი მზე" 16.20 მულტფილმი "ტომი და ჯერი" 17.20 მხ. ფილმი "ფორნაე ვგარია ესკადრონი" 2 ს. 19.05 მუსიკა 19.30 "დღეს მსოფლიოში" 20.10 კომედია "დიდი ლეზოსკი" 22.40 "პოპიკა" 00.40 საინფ. გამოშვება აზერბაიჯანულ და სომხურ ენებზე 01.00 საინფ. გამოშვება ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე 01.20 დრამა "სინდელინი მოცეკვავე" 03.30, 05.40 მუსიკა 04.00 თრელერი "მიზერი"

OPT

07.00 "Доброе утро!" 09.45 Выборы-2004 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Новости 10.20 Худ.фильм "Улицы разбитых фонарей 5" 11.20 Худ.фильм "Суровые километры" 12.40 Дисней-канал "Ким Пять-а-плюсом" 13.20 Худ.фильм "Это начиналось так" 15.10 Шоу "Торед женщины" 16.20 Сериал "Берег мечты" 17.20 "Угадай мелодию" 17.50 "Большая стирка" 19.20 "Шутка за шуткой" 19.50 "Выборы-2004" 20.00 Сериал "Клон" 20.50 Худ.фильм "Любительница частного сыска Даша Васильева" 22.00, 00.30 "Время" 22.35 Худ.фильм "Улицы разбитых фонарей 5" 23.40 "Кремль-9". "Дава Сталини" 01.00 "На футболе" 01.30 "Окнаер" 02.00 "Русский экстрим" 02.30 Комедия "Братья Блюз-2000" 04.40 "Что? Где? Когда?"

PTP

06.00 "Доброе утро, Россия!" 09.45 Сериал "Тайны следствия 3" 10.50 Ток-шоу "Короткое замыкание" 11.50, 14.50, 17.30, 01.25 Вести Дежурная часть 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Вести 12.50, 15.10, 17.40, 21.30 Местное время. Вести-Москва 12.50 "Что хочет женщина?" 13.50 Сериал "Женщины в игре без правил" 15.30 Ток-шоу "Частная жизнь" 16.30 Сериал "Возвращение Мухомора" 18.10 Сериал "Люди и тени". "Секреты кукольного театра" 19.05 Сериал "Главные роли" 20.00 Детектив "Зачем тебе алиби?" 21.50 "Спокойной ночи, малыши!" 21.55 Сериал "Тайны следствия 3". "Заложники" 22.55 Сериал "Женщины в игре без правил" 00.00 "Вести" 00.20 Сериал "Идиот" 01.40 Худ.фильм "Взрывчатка" 03.45 "Дожидаясь патрული" 04.00 "Августово одиноких сердец" 04.25 Сериал "Ангели Чарли"

НТВ

07.00 "Утро на НТВ" 09.45 Сериал "Свободная женщина 2" 11.00 "Сегодня утром" 11.25 Экспедиция Т. Баженова "Плани мир: пешеходная беса" 12.20 Ток-шоу "Страна советов" 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 02.05 "Сегодня" 13.35 Худ.фильм "Алый камень" 15.15 "Время есть" 15.35 "Противоп" 16.35 Ток-шоу "Тринадцатый домик" 18.30 Сериал "Она написала убийство" 19.35 Проголот" 20.40 Детектив "На вырване" 5 с. 21.50 Сериал "Свободная женщина 2", 2 с. 23.00 "Страна и мир" 23.40 "Красная стрела" 23.45 Сериал "Без следа" "Пропавшая новость" 00.50 Сериал "На вырване"

არსებობენ თუ არა სულელები?

ამერიკელი მსახიობი, ჰოლი ბერი, რომელიც ფილმ "გოთიკაში" სულის მიერ დევნილ ქალს ასახიერებს, დარწმუნებულია, რომ მოჩვენებები მართლა არსებობს. "მჯერა, რომ გარდაცვლილთა სულებს დაბრუნება შეუძლიათ, მაგალითად, იმ საქმის დასასრულებად, რომლის დამთავრებაც ცხოვრების განმავლობაში ვერ მოასწრეს, ან თავიანთი საყვარელი ადამიანების მოსახსენებლად და მათთვის ნუგეშის მისაცემად," - განაცხადა ჰოლი. მართალია, მოჩვენება არასოდეს უნახავს, მაგრამ სულის სახსოვრე უგრძობია, "ყოველ შემთხვევაში, მე ასე მგონია".

37 წლის მსახიობს ყველაზე მეტად წყალში დახრჩობის ეშინია: "ამაზე უარესი სიკვდილი ჩემთვის წარმოუდგენელია," თქვა მან. გარდა ამისა, მას ძალიან არ უნდა, რომ მარტოობაში ამოხდეს სული.

კონსერტი ბიკრუთში

ცენტრალურ აზიაში საგასტროლოდ გამგზავრებულ მერაია ქერის პირველი კონცერტი ლიბიაში გაიმართა. ვერცხლისფერ სამოსში გამოწყობილ მომღერალს იქ 5 ათასი თავყვანისმცემელი აღტაცებული შეძახილებით შეეგება.

90-ნოტიანი კონცერტის დროს მერაიამ თავის პიტები, Butterfly და Hero-ც შეასრულა. მის მსმენელთა შორის ქვეყნის პრეზიდენტისა და პრემიერ-მინისტრის მეუღლეებიც იყვნენ. ეს კი უკვე დიდი წარმატებაა.

დაიცავით ზომიარება!

მომღერალი და ფეხბურთის ვარსკვლავის, დევიდ ბექჰემის მეუღლე, ვიქტორია, კინალამ თავის გარეგნობის გაუმჯობესების მცდელობას შეენიერა: გარუჯვის დროს მან გრძობა დაკარგა. ავსტრიული გაზეთი "ნიუსი" იუნყება, რომ ის ნათურების ქვეშ მუ-

ტისმეტად დიდხანს იწვა - ბექჰემს ხელოვნური რუჯისთვის საგანგებო აპარატურა აქვთ შექმნილი. მერე დაასვენეს, აპარატი დევეტურის იყო, მაგრამ ფაქტი ფაქტად რჩება: ვიქტორია თავს შეუძლოდ გრძობს და გარეგნობის ნაცვლად ამჯერად ჯანმრთელობაზე უნუნეს ზრუნვა.

ათენისკენ!

ჰოლივუდის ვარსკვლავი, ანჯელინა ჯოლი, ათენის ოლიმპიური თამაშების ჩირადნის ესტაფეტაში მიიღებს მონაწილეობას. 29 წლის მსახიობი ოლიმპიურ ცეცხლს შევიბრების დაწყებამდე სულ უკანასკნელ ეტაპზე ჩაიბარებს.

2001 წლიდან ჟოლი გაეროს ლტოლვილთა დახმარების ორგანიზაციის ელჩია. გარდა ამისა, "ლარა კროფტის" შემდეგ აღარავის ეპარება ეჭვი, რომ ოლიმპიური ცეცხლი სანდო ხელში იქნება.

ნაგალი "სალხინო" ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტაიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხერხეის ბაგეთა მინებება, სუნი ან გამოწვევა; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნაგალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესხნებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს. "სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), პეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინეციტის, სტომატიტის, პრონეიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნაგალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გათმეჯობებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნაგალი "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მონონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში. ნაგალის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.

განათლების სამინისტროს საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „შნიუი“
გთავაზობთ:

კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:

- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათვისება
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება - MS Word.
- ადრეცხვა, საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები - MS Excel.
- ლოკალური ქსელი, ინტერნეტი, ელ-ფოსტა.
- ოპერატიული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.

მისამართი: **გ.უხანდის № 72**   ტელ: **29-48-61**

სწავლა დიდ ბრიტანეთში

ბრიტანეთის საბჭოს მიერ სერტიფიცირებული საგანმანათლებლო სააგენტო "ი. ელ. ელი" (ELL Ltd) გთავაზობს სწავლას დიდი ბრიტანეთის (ლონდონი, ოქსფორდი, კემბრიჯი, ბრაიტონი და ა.შ.) უნივერსიტეტების მოსამზადებელ პროგრამებზე და ინგლისური ენის სკოლებში.

ენის სწავლის პროგრამები:

- ინგლისური ენა ზოგადი, ინტენსიური და საგამოცდო (IELTS, TOEFL, FCE, CAE) 2-12 თვიანი კურსები.
- ინგლისური ენის მასწავლებლობა 2-4 კვირიანი საკვალიფიკაციო კურსები.
- სამაგისტრო სკოლა ინდივიდუალური ან ჯგუფური სწავლა და დასჯენა მოსწავლეთათვის და მომზადებისთვის 2 კვირიდან 3 თვემდე (ჯგუფების დაკომპლექტება 1 მისამდე).
- Work Experience/Internship ინგლისური ენის კურსი და სამუშაო გამოცდილების მიღება კომპანიებში, სათანადო სერტიფიკატის მიღებით, 2 თვიდან 1 წლამდე.

საინფორმაციო-მოსამზადებელი პროგრამები:

- A-Level 10-11 კლასისთვის და სკოლადაამთავრებულთათვის 1-დან 2 წლამდე.
- Foundation სკოლადაამთავრებულთათვის 1 წლით, MBA 1 წლიდან 2 წლამდე.

დამატებითი ინფორმაციისთვის მოგვმართეთ: თბილისი, ი. ჭავჭავაძის პრ. 74, 12-ე სართული. ტელ: 22 59 57; 29 91 78; მობ.: 599 50 40 12
ელ-ფოსტა: Nargiza_makatsaria@hotmail.com

საქსი
შეიძინეთ
გაერთეთ!
მოიგეთ!

ყოველ შაბათს, რუსთაველი 2-ის პორდაპორ ეთერში გაიმართება ტოტალისტორი "საოცარო ტოტოს" გათამაშება.

ფორმა "ფუნქსი" ვისურვებ წარმატებას.

დაწვრილიაბითი ინფორმაცია და კომუნიკაცია სხრილი ჩხილში გაზაბთ 24 საათში

ჯეოსელის სულ-პრიზები!

ჯეოსელის საავანსო და საკრედიტო სისტემის აბონენტები!

1 თებერვლიდან თქვენ მონაწილეობთ ჯეოსელის სულ-პრიზების აქციაში და ღებულობთ:

- 2 უფასო წუთს თუ თქვენი ტელეფონი ერთი თვის განმავლობაში ორმხრივადაა ჩართული
- 4 უფასო წუთს ყოველ დახარჯულ 50 ლარზე
- და კიდევ თითო უფასო წუთს ჯეოსელის აბონენტად ყოფნის თითოეული წლისათვის.

ისარგებლეთ დაგროვილი უფასო სალაპარაკო დროით. ჯეოსელის სულ-პრიზების წამზომი ჩართულია.

ჯეოსელი უფლებას იტოვებს შეცვალოს აქციის მოქმედების ვადა და პირობები.

საინფორმაციო სახსარბრი 928 36 822 770 177
www.geocell.ge